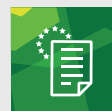

Speciaal verslag

Financiële correcties in het cohesiebeleid

Een complex kader en tot nu toe slechts één besluit door de Commissie aangenomen

EUROPESE
REKENKAMER

Inhoud

	Paragraaf
Samenvatting	I-IV
Inleiding	01-12
Cohesiebeleid	01-02
Financiële correcties in het cohesiebeleid	03-09
Rollen en verantwoordelijkheden op het onderzochte gebied	10-12
Reikwijdte en aanpak van de controle	13-17
Opmerkingen	18-77
Het complexe rechtskader maakt het voor de Commissie moeilijk om financiële correcties toe te passen	18-30
Het doel van financiële correcties gaat verder dan het waarborgen van de wettigheid en regelmatigheid van EU-uitgaven	19-20
De procedure voor financiële correcties is niet tijdgebonden	21-24
De procedure voor de verplichte financiële nettocorrecties van de Commissie is complex en onderworpen aan beperkingen	25-26
Het rechtskader voor de periode 2021-2027 is niet significant verbeterd ten opzichte van de voorgaande periode	27-30
De Commissie heeft zelf slechts één besluit tot financiële correcties aangenomen en heeft financiële correcties voorgesteld die de lidstaten moeten aanbrengen	31-65
De lidstaten brachten financiële correcties aan op basis van controles van de Commissie en controlebevindingen van de ERK	32-33
Tekortkomingen in de beoordeling en toepassing van financiële correcties door de Commissie naar aanleiding van haar auditbevindingen	34-41
De Commissie heeft geen financiële correcties aangebracht op basis van controlebevindingen van de ERK, maar heeft de lidstaten verzocht dit wel te doen	42-46
De door de Commissie toegepaste bepalingen voor verplichte financiële nettocorrecties voor de periode 2014-2020 hebben niet de verwachte resultaten opgeleverd	47-65

De verslaglegging over de uitvoering van financiële correcties is onvoldoende betrouwbaar **66-77**

Het totale bedrag aan correcties wordt niet vermeld en de gerapporteerde bedragen zijn onvoldoende betrouwbaar **67-70**

De lidstaten rapporteerden niet altijd correct over financiële correcties die voortvloeiden uit controles van auditautoriteiten **71-72**

Geschatte toekomstige correcties weerspiegelen niet het vermogen van de Commissie om fouten in cohesie-uitgaven vast te stellen en te corrigeren **73-77**

Conclusies en aanbevelingen **78-89**

Bijlagen

Bijlage I — Tijdschema van het proces dat leidt tot een financiële correctie door de Commissie overeenkomstig GB-verordening nr. 1303/2013

Bijlage II — Wettelijke vereisten voor de toepassing van verplichte financiële nettocorrecties voor ernstige tekortkomingen in beheers- en controlesystemen

Bijlage III — Vergelijking van geschatte toekomstige correcties en werkelijke financiële correcties voor operationele programma's met een restfoutenpercentage van meer dan 2 %

Afkortingen

Woordenlijst

Antwoorden van de Commissie

Tijdslijn

Controleteam

Samenvatting

I Het cohesiebeleid wordt uitgevoerd onder gedeeld beheer, wat betekent dat de lidstaten en de Europese Commissie samen verantwoordelijk zijn voor de bescherming van de EU-begroting. De lidstaten moeten ervoor zorgen dat de uitgaven die zij voor vergoeding uit de EU-begroting aanvragen, geen materiële fouten bevatten. De Commissie kan EU-middelen terugvorderen van lidstaten die ten onrechte zijn betaald, en is uiteindelijk verantwoording verschuldigd aan het Europees Parlement en de Raad voor de regelmatigheid van de uitgaven via de jaarlijkse kwijtingsprocedure voor de begroting. Om onregelmatige uitgaven van EU-financiering uit te sluiten, moeten zowel de lidstaten als de Commissie waar nodig financiële correcties aanbrengen.

II We onderzochten of de aanpak van financiële correcties in het cohesiebeleid goed is opgezet en of de Commissie er doeltreffend gebruik van heeft gemaakt om de financiële belangen van de EU te beschermen. We hebben gekeken naar de regelgevingskaders van 2014-2020 en 2021-2027 en naar de toepassing van en verslaggeving over financiële correcties in de periode 2014-2020.

III Over het algemeen concluderen wij dat de Commissie onregelmatigheden en tekortkomingen in de beheers- en controlesystemen heeft ontdekt en financiële correcties heeft voorgesteld die door de lidstaten zijn aangebracht. De Commissie had haar eerste besluit tot financiële correctie voor de periode 2014-2020 echter in september 2025 aangenomen. We constateerden dat de eigen capaciteit van de Commissie om financiële correcties aan te brengen wordt beperkt door verschillende factoren, met name:

- o het rechtskader voor het mechanisme van financiële correctie is complex en niet strikt tijdgebonden. Daarnaast sluit de vereiste dat een onregelmatigheid aan een economisch subject moet kunnen worden toegeschreven, de programma-autoriteiten die in deze hoedanigheid verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van de EU-begroting uit van het toepassingsgebied ervan. Als gevolg hiervan kan in situaties die het grootste risico voor de EU-begroting vormen, wanneer een programma-autoriteit er niet in slaagt ervoor te zorgen dat het beheers- en controlesysteem doeltreffend functioneert, dit op zich niet leiden tot een verplichte financiële nettocorrectie door de Commissie;
- o het rechtskader voor de periode 2021-2027 is geen aanzienlijke verbetering van de bepalingen ten opzichte van de periode 2014-2020;

- in sommige gevallen heeft de Commissie de voorgestelde correcties onjuist gekwantificeerd en is zij afgeweken van de bepalingen van de EU-wetgeving door de reikwijdte van toekomstige audits door nationale autoriteiten te beperken;
- er waren gevallen waarin de inleiding van procedures voor financiële correcties werd vertraagd en de duur ervan werd verlengd door aanvullende verificatiewerkzaamheden die nodig waren na het definitieve controleverslag en door het langdurige follow-upproces om tot een akkoord te komen tussen de Commissie en de lidstaten over het bedrag aan financiële correcties;
- in haar reactie op bepaalde controles van de ERK heeft de Commissie er te lang over gedaan om follow-up te geven aan de bevindingen van de ERK;
- er waren gevallen waarin de Commissie haar definitieve auditbevindingen zonder voldoende rechtvaardiging heeft herzien, en gevallen van kwantificeerbare bevindingen die de ERK had vastgesteld, maar die de Commissie niet heeft uitgevoerd;
- de Commissie heeft de criteria voor de beoordeling van ernstige tekortkomingen en categorieën van belangrijkste vereisten niet duidelijk genoeg vastgesteld om een objectieve beoordeling te waarborgen. In een aantal gevallen heeft de Commissie geen verplichte financiële nettocorrecties toegepast, hoewel aan de wettelijke criteria was voldaan. Toen zij de verplichte procedure voor financiële nettocorrecties inleidde die gevolgen had voor de door de lidstaten ontvangen middelen, deed zij dat meer dan drie jaar nadat aan de wettelijke criteria was voldaan en stelde zij lagere bedragen voor financiële correcties voor dan vereist was.
- de Commissie brengt verslag uit over financiële correcties door de lidstaten, maar de informatie die zij verstrekt is onvolledig en onvoldoende betrouwbaar.

IV Op basis van deze conclusies bevelen wij aan dat de Commissie:

- uitsluitend financiële correcties toepast zoals bepaald in het rechtskader;
- zorgt voor een tijdige uitvoering van financiële correcties;
- zorgt voor consistentie bij de beoordeling van beheers- en controlesystemen en de evaluatie van ernstige tekortkomingen, en
- zorgt voor meer transparantie en nauwkeurigheid in de verslaglegging over correcties in de jaarlijkse activiteitenverslagen en het jaarlijks beheers- en prestatieverslag voor het cohesiebeleid.

Inleiding

Cohesiebeleid

01 Het cohesiebeleid wordt uitgevoerd onder gedeeld beheer¹, wat betekent dat de lidstaten en de Europese Commissie² samen verantwoordelijk zijn voor de bescherming van de EU-begroting. Tijdens de programmeringsperiode 2014-2020 bedroeg de begroting voor het cohesiebeleid, met inbegrip van herstelbijstand voor cohesie en de regio's van Europa (React-EU), in totaal 404,8 miljard EUR aan EU-financiering³. De lidstaten moeten ervoor zorgen dat de uitgaven die zij voor vergoeding uit de EU-begroting aanvragen, geen materiële fouten bevatten. De Commissie moet maatregelen nemen om EU-middelen terug te vorderen van lidstaten die ten onrechte zijn betaald, indien de lidstaten deze uitgaven niet zelf corrigeren, wat in eerste instantie hun verantwoordelijkheid is.

02 In onze jaarverslagen constateren we consequent dat het foutenpercentage boven de materialiteitsdrempel van 2 % ligt op het gebied van het cohesiebeleid, wat het potentieel voor extra corrigerende maatregelen weergeeft. De afgelopen jaren heeft dit percentage aanzienlijk boven deze drempel gelegen, zoals weergegeven in *figuur 1*.

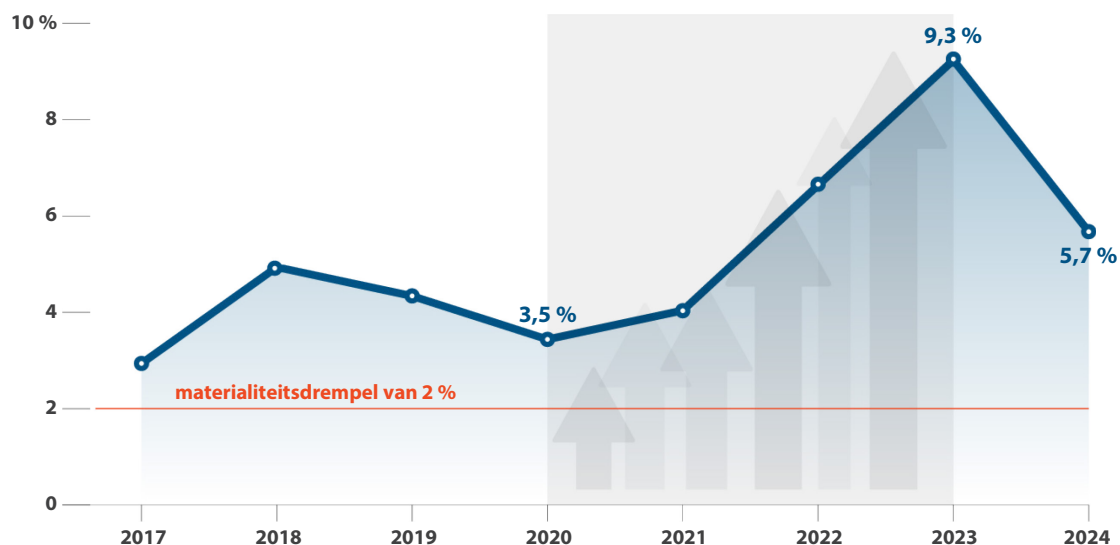
---

¹ Artikel 74 van [Verordening nr. 1303/2013 houdende gemeenschappelijke bepalingen \(GB-verordening\)](#).

² Artikel 325 van het [Verdrag betreffende de Europese Unie](#).

³ [Opendataplatform voor cohesie](#), Europese Commissie.

Figuur 1 — Geschat foutenpercentages voor cohesie-uitgaven, 2017-2024

Bron: ERK, op basis van haar jaarverslagen.

Financiële correcties in het cohesiebeleid

03 Om onregelmatige uitgaven van EU-financiering uit te sluiten, moeten de lidstaten en de Commissie⁴ financiële correcties verrichten. In het cohesiebeleid worden financiële correcties geregeld door de verordening gemeenschappelijke bepalingen (GB-verordening). Er is een GB-verordening⁵ voor de periode 2014-2020 en één voor de periode 2021-2027⁶.

Financiële correcties door de lidstaten

04 Wanneer de programma-autoriteiten van de lidstaten onregelmatigheden vaststellen, passen zij financiële correcties toe door de onregelmatige uitgaven af te trekken van de betalingsaanvragen of rekeningen die ze bij de Commissie indienen. Zij kunnen de niet-subsidiabele uitgaven vervangen door andere uitgaven die ze wettig en regelmatig achten binnen hetzelfde operationele programma⁷. Hierdoor wordt het totale EU-financieringsniveau van het programma gehandhaafd.

⁴ Artikel 85 van GB-verordening nr. 1303/2013.

⁵ GB-verordening nr. 1303/2013.

⁶ GB-verordening 2021/1060.

⁷ Artikel 143, punt 3, van GB-verordening nr. 1303/2013.

05 Financiële correcties door lidstaten zijn niet alleen het resultaat van controles van nationale auditautoriteiten (3,4 miljard EUR sinds het begin van de periode 2014-2020⁸) en van beheersverificaties, maar ook het resultaat van audits door de Commissie en haar follow-up van ERK-controles, en onderzoeken door het Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF).

Financiële correcties door de Commissie

06 Zoals bepaald in de GB-verordening stelt de Commissie, wanneer zij onregelmatige uitgaven⁹ ontdekt die voor EU-financiering zijn gedeclareerd of een ernstige tekortkoming in het beheers- en controlesysteem, de lidstaat in kennis van haar voorlopige conclusies. Indien een akkoord wordt bereikt, voert de lidstaat de financiële correctie uit zoals beschreven in de paragrafen **04** en **05** hierboven¹⁰. Op deze manier sluit hij de betrokken uitgaven uit en mag hij de middelen hergebruiken voor regelmatige uitgaven.

07 In geval de Commissie en een lidstaat het niet eens zijn, moet de Commissie een besluit tot financiële correctie aannemen¹¹. In dat geval mag de lidstaat de onregelmatige uitgaven niet vervangen door andere subsidiabele uitgaven en wordt de EU-financiering die hij ontvangt definitief verlaagd. Aangezien alle door de Commissie vastgestelde financiële correcties leiden tot een definitieve verlaging van de aan de lidstaat toegekende middelen, noemen we deze “financiële nettocorrecties”.

---

⁸ Bijlagen bij het JAV 2024 van DG REGIO, blz. 119 en het JAV 2024 van DG EMPL, blz. 118.

⁹ Voldoet aan de criteria van artikel 144 van GB-verordening nr. 1303/2013.

¹⁰ Ibid., artikel 145, lid 5.

¹¹ Artikel 145, lid 6, van GB-verordening nr. 1303/2013.

08 Wanneer de Commissie of de ERK onregelmatigheden ontdekt waaruit blijkt dat er een ernstige tekortkoming in het doeltreffende functioneren van het door een lidstaat beheerde beheers- en controlesysteem is, en deze niet vóór de datum van opsporing door de lidstaat was vastgesteld, gerapporteerd en gecorrigeerd¹², moet de Commissie een financiële correctie toepassen, ongeacht of de lidstaat daarmee instemt. De rechtstreekse verlaging van de EU-middelen die voor een lidstaat beschikbaar zijn voor het betreffende operationele programma is bedoeld als afschrikmaatregel om het belang van naleving van de EU-regels te benadrukken. De verlaging zoals vereist op grond van artikel 145, lid 7, van de GB-verordening, kan niet door de instemming van de lidstaten worden vermeden, daarom verwijzen wij hiernaar in dit verslag als “verplichte financiële nettocorrectie”. Het is verplicht in die zin dat de lidstaten de uitgaven niet kunnen vervangen, in tegenstelling tot de financiële correcties waarnaar in de paragrafen **06** en **07** wordt verwezen.

09 In de jaarlijkse activiteitenverslagen van 2024 meldde de Commissie dat de lidstaten sinds het begin van de periode 2014-2020 1,4 miljard EUR aan financiële correcties hadden aangebracht naar aanleiding van haar eigen audits (in 79 % van de gevallen), ERK-controles (14 %) en OLAF-onderzoeken (7 %)¹³. Eind september 2025 had de Commissie haar eerste besluit tot financiële correcties voor de periode 2014-2020 aangenomen.

Rollen en verantwoordelijkheden op het onderzochte gebied

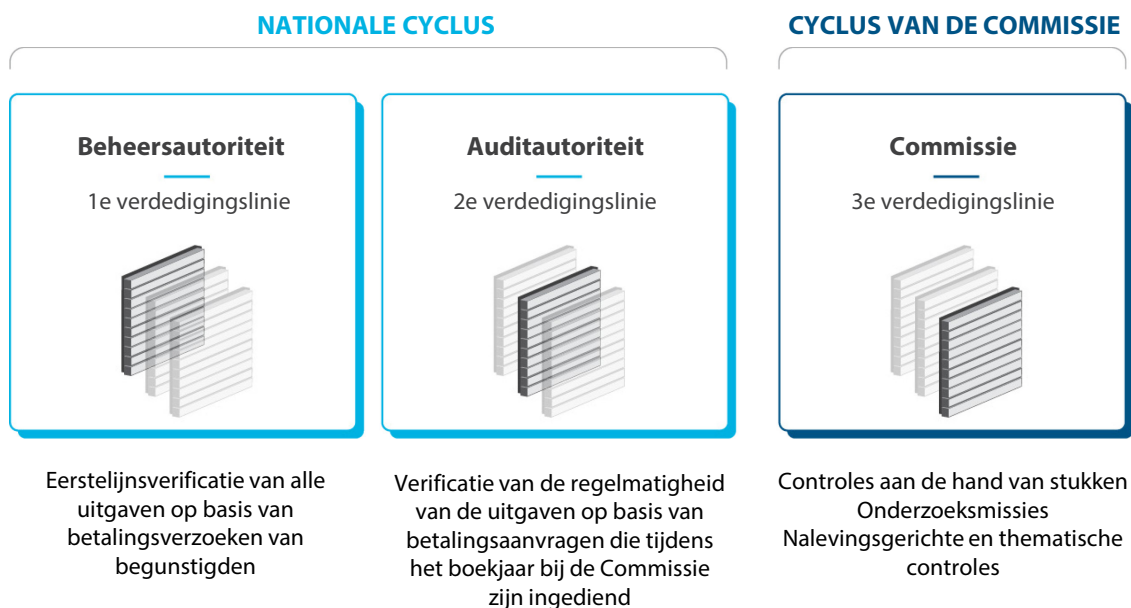
10 Er zijn drie niveaus van controle en zekerheid om de regelmatigheid van de uitgaven in het kader van het cohesiebeleid te waarborgen (zie *figuur 2*).

---

¹² Ibid., artikel 145, lid 7.

¹³ Bijlagen bij het JAV 2024 van DG REGIO, blz. 120 en het JAV 2024 van DG EMPL, blz. 119.

Figuur 2 — Interne-controle- en zekerheidskader van het cohesiebeleid

Bron: ERK, op basis van figuur 4 van [Analyse 03/2024](#).

11 Volgens de EU-wetgeving “[zijn] [d]e lidstaten [...] in eerste instantie verantwoordelijk voor het onderzoeken van onregelmatigheden, voor het toepassen van de vereiste financiële correcties en voor het doen van terugvorderingen.”¹⁴. De gecombineerde verificatiewerkzaamheden van de beheers- en auditautoriteiten op het niveau van de lidstaten resulteren in een belangrijk te leveren product dat bekend staat als het “zekerheidspakket”.

¹⁴ Artikel 143, lid 1, van GB-verordening nr. 1303/2013.

12 In ons [speciaal verslag van 2017 over de preventieve maatregelen en financiële correcties voor de periode 2007-2013](#) concludeerden we dat de Commissie over het algemeen doeltreffend gebruik heeft gemaakt van de tot haar beschikking staande maatregelen voor de periode 2007-2013 om de EU-begroting tegen onregelmatige uitgaven te beschermen. We stelden echter ook vast dat de Commissie moeite had om de uitvoering van financiële correcties te monitoren en dat de door de lidstaten verstrekte informatie over de uitvoering ontoereikend was voor een deugdelijke monitoring. We constateerden dat de wettelijke bepalingen voor de periode 2014-2020 de positie van de Commissie ten aanzien van het beschermen van de EU-begroting aanzienlijk hebben versterkt, met name door financiële correcties te integreren in het jaarlijkse zekerheidspakket en door de Commissie te verplichten onder specifieke omstandigheden financiële correcties toe te passen. Wij hebben de Commissie aanbevolen een geïntegreerd monitoringsysteem voor corrigerende maatregelen op te zetten, doeltreffend gebruik te maken van de aangescherpte bepalingen en waar nodig financiële correcties op te leggen.

Reikwijdte en aanpak van de controle

13 Met deze controle onderzochten wij of de aanpak van financiële correcties in het cohesiebeleid goed is opgezet en of de Commissie er doeltreffend gebruik van heeft gemaakt om de financiële belangen van de EU in de periode 2014-2020 te beschermen.

14 Met name beoordeelden wij in hoeverre:

- o het regelgevingskader, zowel voor de periode 2014-2020 als voor de periode 2021-2027, de Commissie een geschikte basis biedt om waar nodig financiële correcties op te leggen;
- o de Commissie op passende wijze gebruik heeft gemaakt van haar eigen controlebevindingen en die van de ERK om tijdig financiële correcties toe te passen in overeenstemming met de wetgeving;
- o de Commissie een robuust systeem heeft opgezet voor verslaglegging over de uitvoering van financiële correcties.

15 Onze controle heeft betrekking op de uitgavenperiode 2014-2020, op basis van de uitgaven die in de begrotingsjaren 2017 tot en met 2023 zijn gedeclareerd. We beoordeelden ook het regelgevingskader voor financiële correcties voor de periode 2021-2027. Wij hebben bewijsmateriaal verzameld uit de volgende bronnen:

- o evaluatie van relevante EU-wetgeving, jurisprudentie, academische literatuur, evaluatieverslagen en beleidsdocumenten;
- o analyse van de aan de lidstaten verstrekte richtsnoeren en de interne richtsnoeren en procedures van de Commissie voor het toepassen van financiële correcties;
- o evaluatie van de verslagen van de dienst Interne audit van de Commissie;
- o evaluatie en analyse van een steekproef van gevallen (controles) om na te gaan hoe de Commissie onregelmatigheden heeft vastgesteld en beoordeeld, en hoe deze tot uiting zijn gekomen in financiële correcties;
- o kwantitatieve analyse van gegevens uit de systemen van de Commissie en uit gepubliceerde verslagen;
- o vergaderingen met personeel van de Commissie.

16 Voor onze beoordeling hebben we drie verschillende risicogebaseerde steekproeven genomen, waarbij we rekening hebben gehouden met de materialiteit van de vastgestelde onregelmatigheden en de duur van de procedures:

- a) 16 audits van de Commissie waarin financiële correcties worden voorgesteld;
- b) 15 ERK-controles waarin op kwantificeerbare fouten wordt gewezen;
- c) 14 audits van de Commissie en twee controles van de ERK waarbij significante fouten werden vastgesteld die mogelijk hadden kunnen leiden tot verplichte financiële nettocorrecties door de Commissie.

17 Wij hebben deze controle zo gepland dat de belangrijkste belanghebbenden de resultaten ervan in aanmerking kunnen nemen bij de aanstaande afsluiting van de operationele programma's van de periode 2014-2020 en bij de uitvoering van de periode 2021-2027. We verwachten dat ons verslag zal bijdragen tot de discussies over eventuele toekomstige verbeteringen van de wetgeving met betrekking tot het ontwerp en de toepassing van financiële correcties.

Opmerkingen

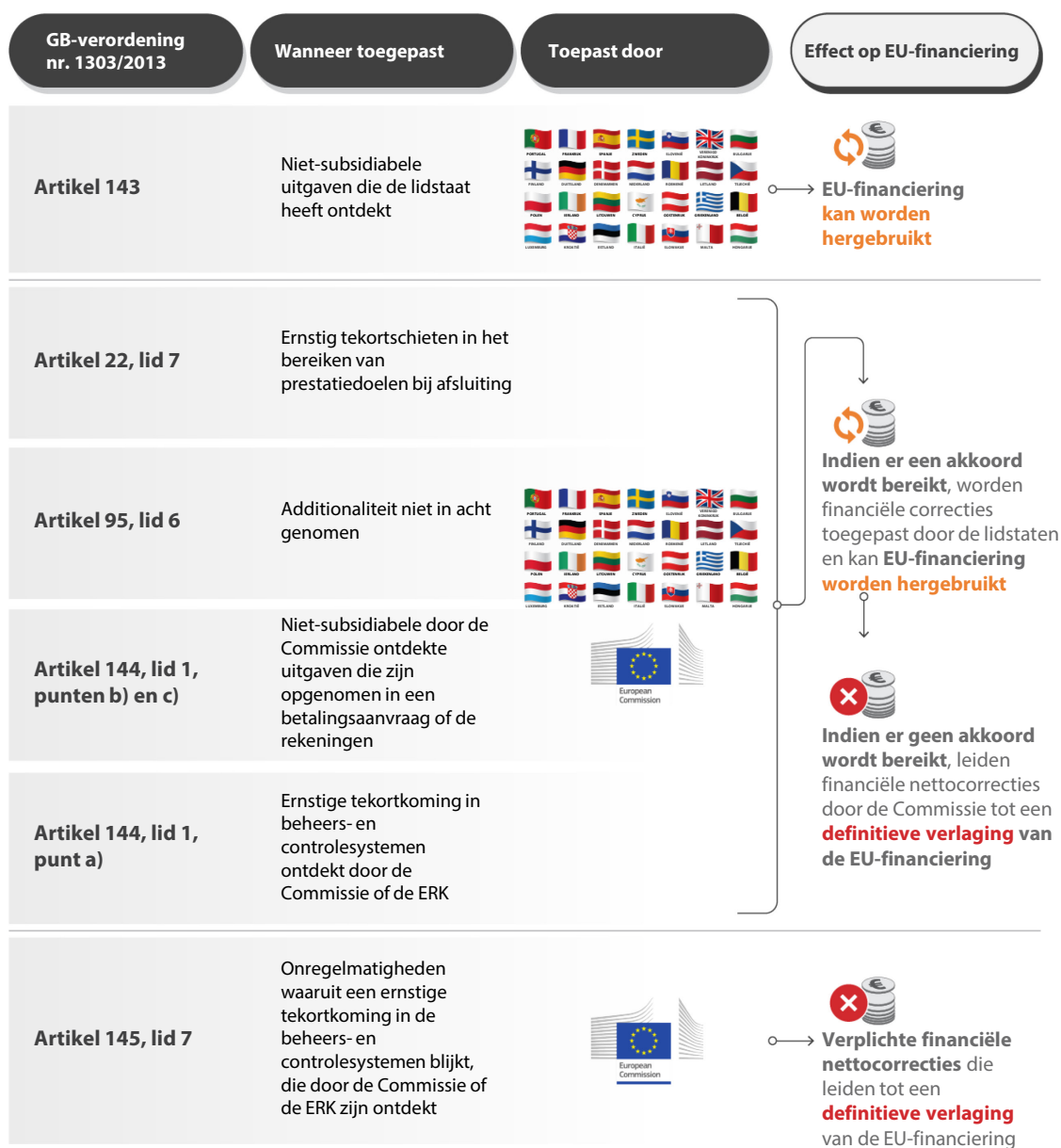
Het complexe rechtskader maakt het voor de Commissie moeilijk om financiële correcties toe te passen

18 Wij hebben gecontroleerd of de wetgeving duidelijke doelstellingen voor financiële correcties bevat, of de procedure voor de toepassing ervan eenvoudig is, en of de wetgeving het juiste evenwicht biedt tussen voldoende prescriptief zijn en de Commissie in staat stellen om bij de toepassing van financiële correcties evenredig te werk te gaan. Tot slot hebben we beoordeeld of de wijzigingen in het rechtskader voor de periode 2021-2027 eventuele tekortkomingen in de vorige bepalingen aanpakken.

Het doel van financiële correcties gaat verder dan het waarborgen van de wettigheid en regelmatigheid van EU-uitgaven

19 De toepassing van financiële correcties is vastgelegd in het EU-recht. Wij hebben beoordeeld of in de desbetreffende bepalingen duidelijke doelstellingen voor het gebruik ervan zijn vastgesteld. We constateerden dat het EU-recht voorziet in verschillende situaties waarin financiële correcties moeten worden toegepast, zoals weergegeven in *figuur 3*.

Figuur 3 — De soorten financiële correcties op het gebied van cohesie

Bron: ERK, op basis van GB-verordening nr. 1303/2013.

20 Het doel van financiële correcties is om uitgaven die in strijd met het toepasselijke recht zijn verricht uit te sluiten van EU-financiering¹⁵. Financiële correcties door de Commissie dienen ook “[t]er vrijwaring van de begroting van de Unie”¹⁶. Wij merken op dat financiële correcties niet alleen tot doel hebben de wettigheid en regelmatigheid te waarborgen, maar ook andere doelstellingen hebben, namelijk ervoor zorgen dat:

- o de lidstaten de EU-financiering goed beheren;
- o de EU-financiering niet in gevaar wordt gebracht door ernstige tekortkomingen in het doeltreffend functioneren van de beheers- en controlesystemen van de lidstaten;
- o indien de Commissie financiële correcties oplegt, deze leiden tot een definitief verlies van EU-financiering voor de lidstaat, in die zin dat de EU-financiering voor het operationele programma geheel of gedeeltelijk definitief wordt verminderd (zie de paragrafen [06-09](#)).

De procedure voor financiële correcties is niet tijdgebonden

21 Om doeltreffend en doelmatig te zijn, moeten financiële correcties binnen een welomschreven tijdsbestek worden uitgevoerd. Het rechtskader moet daarom tijdgebonden bepalingen bevatten. We onderzochten de wettelijke bepalingen die voorschrijven wanneer de Commissie de procedure voor financiële correcties moet inleiden en hoe lang die procedure mag duren.

22 Wij constateerden dat in GB-verordening nr. 1303/2013 niet wordt gespecificeerd hoe snel de Commissie de procedure voor financiële correcties moet inleiden nadat zij kennis heeft gekregen van onregelmatigheden en/of ernstige tekortkomingen. Zij start de procedure door de lidstaat in kennis te stellen van haar voorlopige conclusies en van haar voornemen om financiële correcties toe te passen.

23 Bovendien is er geen wettelijke termijn voor het voltooien van de gehele procedure. Hoewel sommige afzonderlijke stappen tijdgebonden zijn (zie vetgedrukte stappen in [bijlage I](#)), geldt dat niet voor andere stappen, waardoor de procedure mogelijk zonder enige termijn kan worden verlengd.

---

¹⁵ Artikel 85, lid 1, van GB-verordening nr. 1303/2013.

¹⁶ Ibid., overweging 72.

24 Het rechtskader geeft de Commissie een discretionaire bevoegdheid, zowel wat betreft het moment waarop zij de procedure voor financiële correctie moet inleiden als de duur ervan. Er is geen wettelijke termijn of welomschreven tijdsbestek voor de vergelijking van de praktijk van de Commissie om financiële correcties toe te passen (zie de werkelijke duur van de in de steekproef opgenomen gevallen in paragraaf 40).

De procedure voor de verplichte financiële nettocorrecties van de Commissie is complex en onderworpen aan beperkingen

25 Om doeltreffend en doelmatig te kunnen worden toegepast, moet de wetgeving duidelijk, nauwkeurig en eenvoudig zijn. We constateerden dat het rechtskader meerdere voorwaarden bevat waaraan de Commissie moet voldoen om een verplichte financiële nettocorrectie toe te passen. De Commissie moet ook de evenredigheid in overweging nemen van de financiële correctie die zij wil voorstellen, een proces dat drie aanvullende voorwaarden omvat (zie *bijlage II*).

26 Verplichte financiële nettocorrecties moeten in relevante situaties worden toegepast om doeltreffend te zijn. Volgens het EU-recht kunnen verplichte financiële nettocorrecties echter alleen worden toegepast wanneer er sprake is van onregelmatigheden die wijzen op een ernstige tekortkoming in de effectieve werking van het beheers- en controlesysteem. Onregelmatigheden kunnen alleen het gevolg zijn van een handeling of nalatigheid van een economisch subject. Programma-autoriteiten zijn in deze hoedanigheid geen marktdeelnemers en kunnen daarom volgens het EU-recht geen onregelmatigheden begaan. Als gevolg hiervan kan in situaties die het grootste risico voor de EU-begroting vormen, wanneer een programma-autoriteit er niet in slaagt ervoor te zorgen dat het beheers- en controlesysteem doeltreffend functioneert¹⁷, dit op zich niet leiden tot een verplichte financiële nettocorrectie door de Commissie.

Het rechtskader voor de periode 2021-2027 is niet significant verbeterd ten opzichte van de voorgaande periode

27 De wetgeving voor de periode 2021-2027 had moeten voortbouwen op de voorgaande perioden en de tekortkomingen moeten aanpakken. We hebben onderzocht of dit inderdaad het geval is geweest.

---

¹⁷ Bijlage IV bij [Gedelegeerde Verordening \(EU\) nr. 480/2014 van de Commissie](#).

28 Een opvallende vereenvoudiging in het nieuwe rechtskader is dat, zelfs als er geen sprake is van ernstige tekortkomingen in het beheers- en controlesysteem, onregelmatige uitgaven in door de Commissie aanvaarde rekeningen moeten leiden tot een verplichte financiële nettocorrectie door de Commissie. Deze nieuwe bepaling kan echter alleen worden toegepast wanneer de onregelmatigheid “*niet door de lidstaat is ontdekt en gemeld*”.¹⁸ Bijgevolg kan de Commissie geen verplichte financiële nettocorrectie opleggen indien een lidstaat een onregelmatigheid ontdekt en meldt, maar deze niet corrigeert.

29 We merken ook op dat in de periode 2014-2020 ernstige tekortkomingen in het beheers- en controlesysteem, die tot uiting kwamen in onregelmatigheden, onderworpen waren aan verplichte financiële nettocorrecties die de EU-financiering aan de lidstaat definitief verminderden, zowel voor de ernstige tekortkomingen als voor de onregelmatigheden. In de periode 2021-2027 zou dezelfde situatie tot een ander resultaat leiden, aangezien alleen de ontdekte onregelmatigheden onderworpen zouden zijn aan de verplichte financiële nettocorrectie¹⁹.

30 Wat de vaststelling van termijnen voor het inleiden van de procedure voor financiële correcties betreft, is de situatie sinds de vorige periode niet veranderd (zie de paragrafen 22-24). Het nieuwe rechtskader is op dit punt niet bindend en er zijn nog steeds geen termijnen vastgesteld voor de verschillende stappen die de Commissie moet zetten om financiële correcties toe te passen.

De Commissie heeft zelf slechts één besluit tot financiële correcties aangenomen en heeft financiële correcties voorgesteld die de lidstaten moeten aanbrengen

31 De Commissie is wettelijk verplicht om waar nodig financiële correcties toe te passen. We onderzochten of de Commissie de nodige financiële correcties heeft doorgevoerd wanneer bij haar eigen controlebevindingen of bij die van onze controles onregelmatigheden werden vastgesteld. Wij onderzochten ook of de Commissie de verplichte financiële nettocorrecties heeft toegepast voor onregelmatigheden die ernstige tekortkomingen aantonen in de beheers- en controlesystemen van de lidstaten.

---

¹⁸ Artikel 104, lid 1, punt b), van GB-verordening 2021/1060.

¹⁹ Artikel 104, lid 4, van GB-verordening 2021/1060.

De lidstaten brachten financiële correcties aan op basis van controles van de Commissie en controlebevindingen van de ERK

32 De Commissie moet financiële correcties aanbrengen om uitgaven die in strijd met het recht zijn verricht uit te sluiten van EU-financiering²⁰. Eind april 2025 had de Commissie 28 procedures voor financiële correcties ingeleid, waarvan 4 voor verplichte financiële nettocorrecties. Van deze procedures werden er 18 afgerond en slechts één daarvan leidde tot een besluit van de Commissie tot financiële correctie.

33 Tussen het begin van de programmeringsperiode 2014-2020 en de afsluiting van de jaarrekening 2024 hebben de controles van de Commissie ertoe geleid dat de lidstaten voor meer dan 1 miljard EUR aan financiële correcties hebben aangebracht. De Commissie stelt ook financiële correcties voor aan de lidstaten naar aanleiding van de controlebevindingen van de ERK. Dit heeft ertoe geleid dat de lidstaten vanaf het begin van de periode 2014-2020 voor meer dan 198 miljoen EUR aan financiële correcties hebben verricht²¹.

Tekortkomingen in de beoordeling en toepassing van financiële correcties door de Commissie naar aanleiding van haar auditbevindingen

34 De Commissie is verplicht een procedure voor financiële correcties in te leiden wanneer haar eigen audits onregelmatigheden en/of ernstige tekortkomingen in een beheers- en controlesysteem aan het licht brengen. Wij hebben onderzocht of de Commissie financiële correcties heeft aangebracht in overeenstemming met de toepasselijke wetgeving en haar eigen richtsnoeren. We hebben ook op basis van de onderzochte gevallen de tijdigheid van haar maatregelen onderzocht.

---

²⁰ Artikel 85, lid 1, van GB-verordening nr. 1303/2013.

²¹ Bijlagen bij het JAV 2024 van DG REGIO, blz. 120 en het JAV 2024 van DG EMPL, blz. 119.

De Commissie heeft in sommige gevallen de voorgestelde correcties onjuist gekwantificeerd

35 Financiële correcties kunnen alleen worden toegepast op uitgaven die al bij de Commissie zijn gedeclareerd, en de kwantificering moet gebaseerd zijn op afzonderlijke gevallen van vastgestelde onregelmatigheden. Wanneer een precieze kwantificering niet mogelijk is, kan een forfaitaire correctie worden toegepast²². In dat geval moeten de auditautoriteiten van de lidstaten in de toekomst nog steeds de gedeclareerde uitgaven verifiëren²³. Op basis van een steekproef van 16 audits van de Commissie onderzochten we de aard van de door de Commissie voorgestelde financiële correcties.

36 We troffen drie gevallen aan waarin de Commissie een systemische forfaitaire correctie had voorgesteld, terwijl zij de kwantificering had moeten baseren op afzonderlijk ontdekte (kwantificeerbare) fouten. In een van deze gevallen stelde zij preventieve forfaitaire verlagingen voor van de in de toekomst te declareren uitgaven, die zij ten onrechte als correcties bestempelde. De Commissie was in dat geval met de lidstaat overeengekomen dat de auditautoriteit de contracten waarop de forfaitaire verlaging betrekking had, niet hoefde te controleren, wat niet in overeenstemming was met het EU-recht (zie [kader 1](#)).

---

²² Artikelen 85 en 144, lid 1, van GB-verordening nr. 1303/2013.

²³ Ibid., artikel 127, lid 1.

Kader 1

De Commissie heeft een lagere forfaitaire correctie voorgesteld in plaats van hogere afzonderlijke correcties

Tijdens een nalevingsgerichte controle in Slowakije heeft de Commissie vastgesteld dat twee opdrachten ten onrechte waren gegund aan economische subjecten die vanwege een ernstige schending van hun beroepsverplichtingen van deelname hadden moeten worden uitgesloten. Overeenkomstig haar eigen richtsnoeren voor financiële correcties heeft de Commissie een financiële correctie van 25 % voorgesteld voor alle uitgaven in het kader van deze contracten. Tijdens de daaropvolgende procedure voor financiële correcties bleken 46 contracten mogelijk dezelfde onregelmatigheid te vertonen. De Commissie stemde ermee in een forfaitaire correctie van 10 % toe te passen op al deze contracten, met inbegrip van de twee oorspronkelijk gecontroleerde contracten. Aangezien de Commissie de onregelmatigheid in deze specifieke contracten heeft vastgesteld, kon het bedrag van de onregelmatige uitgaven worden gekwantificeerd en hadden de gecontroleerde contracten onderworpen moeten worden aan een afzonderlijke financiële correctie van 25 %. De overige 46 contracten zijn niet afzonderlijk door de Commissie beoordeeld en zij heeft ook geen beoordeling van de lidstaat ontvangen. In plaats daarvan werd op deze contracten de forfaitaire correctie van 10 % toegepast.

De Commissie heeft verzocht om verlagingen voor niet-gedeclareerde uitgaven en heeft de desbetreffende contracten uitgesloten van toekomstige audits

In een audit van de Commissie werd geconcludeerd dat het Hongaarse beheers- en controlesysteem voor overheidsopdrachten slechts gedeeltelijk functioneerde en aanzienlijk moest worden verbeterd. De Commissie heeft de Hongaarse autoriteiten verzocht een forfaitaire financiële correctie van 10 % toe te passen op alle gedeclareerde uitgaven, wat heeft geleid tot een door de lidstaat gedeclareerde aftrek van 157,2 miljoen EUR. Bovendien werd deze forfaitaire verlaging ook voorgesteld voor toekomstige uitgaven voor alle betrokken contracten en werd deze ten onrechte een correctie genoemd. De Commissie was het eens met de auditautoriteit dat deze laatste in de toekomst geen contracten meer zou controleren die onderworpen zijn aan de forfaitaire correctie (behalve voor gebeurtenissen na de einddatum van de verslagperiode).

Bron: ERK, op basis van een onderzoek van documenten van de Commissie.

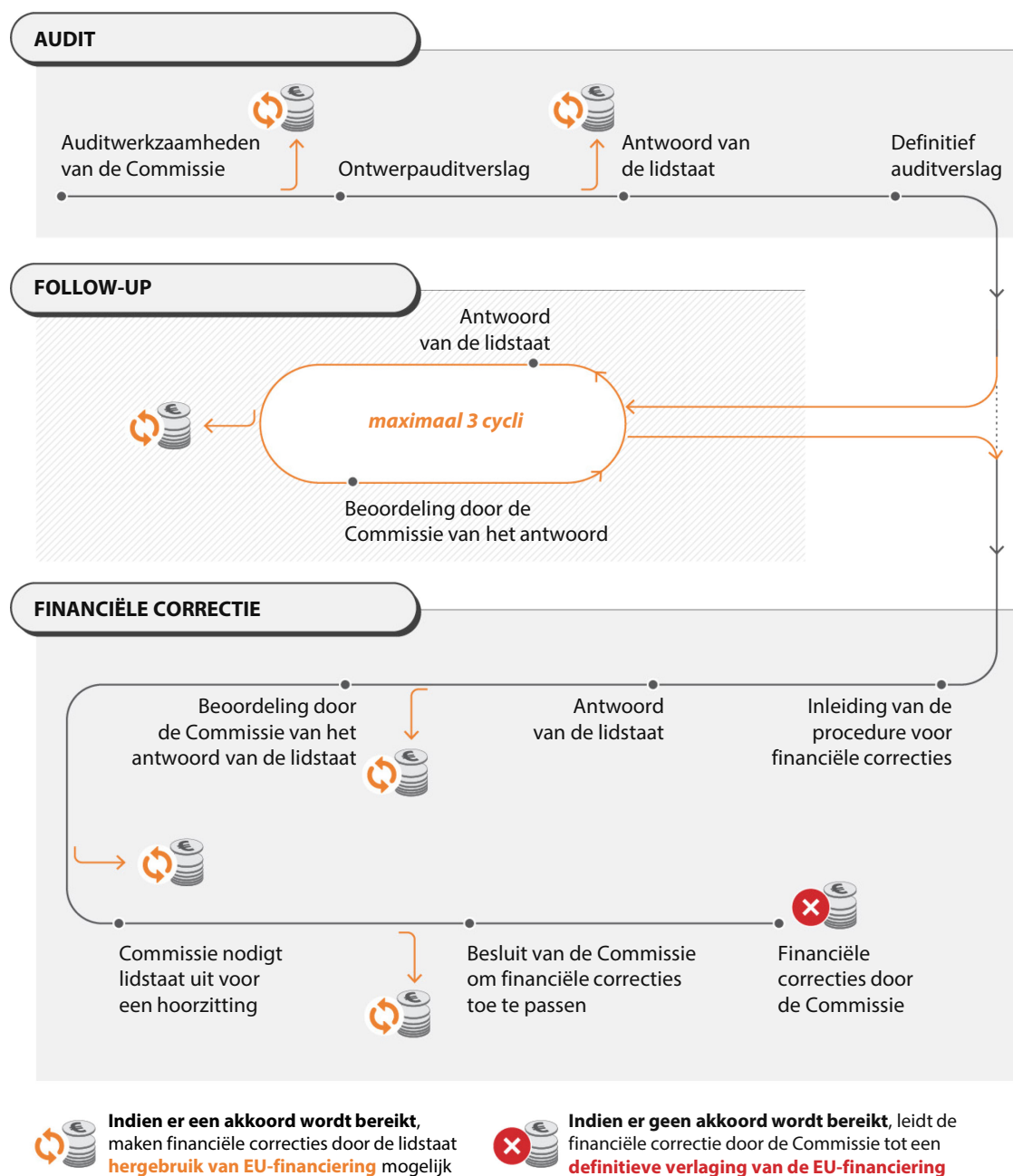
De Commissie was traag met het inleiden van procedures voor financiële correcties na definitieve auditverslagen, als ze die al inleidde

37 In de EU-wetgeving is bepaald dat een procedure voor financiële correcties van de Commissie wordt ingeleid door de betrokken lidstaat in kennis te stellen van haar voorlopige conclusies. In de wetgeving wordt niet precies bepaald wanneer de Commissie de procedure moet inleiden (zie de paragrafen [22-24](#)). Om onnodige vertragingen in het proces te voorkomen, zijn wij van mening dat de procedure snel kan worden gestart nadat het definitieve auditverslag — waarin de definitieve bevindingen, conclusies en aanbevelingen van de auditors van de Commissie zijn opgenomen — is afgerond.

38 We constateerden dat de Commissie niet snel na de goedkeuring van het definitieve auditverslag procedures voor financiële correcties had ingeleid. Hoewel de procedure voor financiële correcties in de wetgeving is vastgelegd, voert de Commissie eerst een of meer follow-upfasen uit, waarin zij de lidstaten extra tijd geeft om aanvullend bewijsmateriaal te overleggen (zie [bijlage I](#)). Deze procedure is niet opgenomen in de wetgeving. Voor de 16 gevallen in onze steekproef (met betrekking tot tien verschillende lidstaten) was gemiddeld 588 dagen nodig tussen de datum van het definitieve auditverslag van de Commissie en de afsluiting van de follow-upfase die hierboven wordt beschreven. Wij constateerden dat dit grotendeels te wijten was aan het feit dat de opmerkingen in de definitieve auditverslagen niet voldoende onderbouwd waren en niet altijd een definitief standpunt bevatten. In deze omstandigheden waren na het definitieve auditverslag aanvullende auditwerkzaamheden nodig om de noodzakelijke financiële correcties nauwkeurig te kwantificeren.

39 De duur hangt ook af van de tijd die nodig is om tot een akkoord te komen, wat de voorkeursaanpak is van de Commissie, aangezien hierdoor mogelijke latere en langdurige gerechtelijke procedures, waaronder uitwisselingen over de evenredigheid van de correcties, kunnen worden voorkomen (zie paragraaf [06](#)). In 14 van onze 16 gevallen in de steekproef werd tijdens de follow-upfase een akkoord bereikt tussen de Commissie en de lidstaat. Dit kan op elk moment plaatsvinden, zoals weergegeven in [figuur 4](#). In de overige twee gevallen heeft de Commissie een procedure voor financiële correcties ingeleid waarin ook een akkoord werd bereikt. Deze twee procedures werden daarom ook afgesloten zonder een definitieve verlaging van de EU-financiering.

Figuur 4 — Proces dat leidt tot financiële correcties naar aanleiding van audits van de Commissie

Bron: ERK, op basis van GB-verordening nr. 1303/2013 en de praktijk van de Commissie.

Eenmaal gestart, neemt de procedure voor financiële correcties van de Commissie meer dan twee jaar in beslag

40 De tijd die nodig is om de belangrijkste stappen van een procedure voor financiële correcties te doorlopen, mag niet langer zijn dan noodzakelijk is, zodat ervoor kan worden gezorgd dat de financiële belangen van de EU tijdig worden beschermd wanneer ontdekte onregelmatige uitgaven worden uitgesloten. In de twee gevallen in onze steekproef waarin de Commissie een financiële correctie heeft ingeleid, duurde de procedure respectievelijk 812 en 893 dagen (2,2 en 2,5 jaar) (zie [kader 2](#)). Rekening houdend met de tijd die aan de follow-upfasen is besteed, had de Commissie voor de behandeling van deze twee gevallen respectievelijk 1 220 en 1 331 dagen (3,3 en 3,7 jaar) nodig.

Kader 2

Langdurige uitwisselingen die hebben geleid tot een verlaging van de financiële correcties

Bij één audit van een Duits operationeel programma concludeerde de Commissie dat de aanbestedende dienst een opdracht onjuist had gegund, omdat de toepasselijke EU-regels niet waren nageleefd (verplichting tot bekendmaking in het geval van een openbare aanbestedingsprocedure). Bijgevolg had dit moeten worden onderworpen aan een financiële correctie van 100 % overeenkomstig de eigen richtsnoeren van de Commissie, die bedoeld zijn om een consistente toepassing in alle lidstaten te waarborgen.

Gedurende de hele procedure waren de nationale autoriteiten van mening dat er geen sprake was van schending van de EU-regels. Niettemin verklaarde de lidstaat zich, ondanks de andere juridische beoordeling, bereid om de procedure voor financiële correcties tijdig af te ronden en om een financiële correctie van 25 % te aanvaarden. 812 dagen nadat de formele procedure voor financiële correcties was ingeleid, stemde de Commissie in met dit voorgestelde niveau van correctie op grond van het evenredigheidsbeginsel.

Bron: ERK, op basis van een onderzoek van documenten van de Commissie.

De aanvankelijk door de Commissie voorgestelde financiële correcties werden vervolgens zonder voldoende rechtvaardiging verlaagd

41 Financiële correcties moeten worden gebaseerd op de bedragen die zijn vastgesteld in het definitieve auditverslag van de Commissie, tenzij een ander bedrag vervolgens door de diensten van de Commissie wordt gerechtvaardigd en gedocumenteerd. In twee van de 16 door ons onderzochte controles (zie [kader 3](#)) was het bedrag van de door de Commissie voorgestelde financiële correcties lager dan het bedrag in het definitieve auditverslag, zonder dat de verlaging voldoende was onderbouwd (met inbegrip van de wijze waarop het evenredigheidsbeginsel werd toegepast).

Kader 3

Ongerechtvaardigde verlagingen van het bedrag van financiële correcties

In 2018 heeft de Commissie tijdens een nalevingsgerichte controle van een Slowaaks operationeel programma (zie het Slowaakse voorbeeld in [kader 1](#)) vastgesteld dat aan een bedrijf dat vanwege zijn deelname aan een kartel had moeten worden uitgesloten, toch een overheidsopdracht was gegund. In april 2019 werd in het definitieve auditverslag van de Commissie geconcludeerd dat, op basis van de toepasselijke richtsnoeren, een financiële correctie van 25 % moest worden toegepast, en in juli 2020 startte de Commissie een procedure voor financiële correcties met het verzoek om alle contracten waarop de kwestie betrekking heeft, te identificeren en te onderwerpen aan de financiële correctie van 25 %. Uit onze controlewerkzaamheden ter onderbouwing van het Jaarverslag 2022²⁴ kon ook worden geconcludeerd dat de Commissie een financiële correctie van 25 % moest toepassen op alle 48 betrokken contracten, waarvoor een aanvullende financiële correctie van 145 miljoen EUR nodig was.

De Commissie heeft het proces echter in januari 2023 afgesloten met een afsluitende brief waarin zij aangeeft dat Slowakije ermee heeft ingestemd om een verminderde financiële correctie van 10 % toe te passen op alle 48 contracten waarop de fout betrekking had. Naar onze mening was deze vermindering niet voldoende gerechtvaardigd.

²⁴ Jaarverslag 2022 van de ERK.

Een soortgelijke situatie deed zich voor in Duitsland (zie [kader 2](#)), waar een financiële correctie van 25 % werd toegepast in plaats van 100 %, zoals voorgeschreven door de richtsnoeren van de Commissie voor dit soort onregelmatigheden, zonder dat de rechtvaardiging die verder ging dan de toepassing van het evenredigheidsbeginsel voldoende werd gedocumenteerd.

Bron: ERK, op basis van een onderzoek van documenten van de Commissie.

De Commissie heeft geen financiële correcties aangebracht op basis van controlebevindingen van de ERK, maar heeft de lidstaten verzocht dit wel te doen

42 De Commissie is verantwoordelijk voor de follow-up van de resultaten van de controlewerkzaamheden van de ERK op het gebied van de betrouwbaarheidsverklaring en voor het zo nodig aanbrengen van financiële correcties²⁵. De ERK legt haar definitieve analyse formeel voor in de vorm van een afsluitingsbrief, waarna de Commissie haar eigen conclusies moet trekken. We beoordeelden de maatregelen van de Commissie op dit gebied aan de hand van een steekproef van 15 ERK-controles waarbij kwantificeerbare fouten werden vastgesteld tijdens werkzaamheden die tussen 2017 en 2021 werden uitgevoerd. Deze termijn maakte het mogelijk om eventuele follow-upmaatregelen af te ronden.

Trage follow-up van ERK-bevindingen en geen inleiding van procedures voor financiële correcties

43 Wat de follow-up van de bevindingen van de ERK door de Commissie betreft, troffen we soortgelijke problemen aan als die welke we bij de follow-up van haar eigen audits hebben vastgesteld (zie de paragrafen [37-40](#)). Het regelgevingskader bevat geen expliciete termijnen voor de Commissie om haar conclusies te trekken en een procedure voor financiële correcties in te leiden (paragrafen [22-24](#)). In de interne procedures van de Commissie is bepaald dat een follow-upbrief gewoonlijk binnen drie maanden na de afsluitingsbrief van de ERK naar de lidstaat moet worden gestuurd.

---

²⁵ Artikel 144, lid 3, van GB-verordening nr. 1303/2013.

44 In onze steekproef van 15 ERK-controles deed de Commissie er gemiddeld meer dan een jaar over om een follow-upbrief op te stellen. In één geval heeft de Commissie de eerste follow-upbrief meer dan vier jaar na ontvangst van de afsluitingsbrief van de ERK verstuurd. In totaal duurde het follow-upproces voor de 15 gevallen in onze steekproef gemiddeld meer dan drie jaar.

45 Volgens de richtsnoeren van de Commissie moet een procedure voor financiële correcties worden ingeleid wanneer de lidstaat de in de follow-upbrief voorgestelde financiële correcties niet aanvaardt. In de steekproef van 15 ERK-controles die we hebben onderzocht, hebben we zeven gevallen gevonden waarin dit niet werd nageleefd. De betrokken lidstaten hebben de correcties niet aanvaard en de Commissie heeft met hen langdurige uitwisselingen gevoerd zonder de procedure in te leiden.

Kwantificeerbare bevindingen van de ERK werden zonder voldoende rechtvaardiging ingetrokken

46 Wanneer de Commissie haar standpunt baseert op controleverslagen van de ERK, moet zij haar eigen conclusies trekken over de financiële gevolgen²⁶. De Commissie moet haar uiteindelijke standpunt met redenen omkleden. Onze steekproef van 15 ERK-controles bevatte in totaal 44 afzonderlijke fouten. De Commissie was het niet eens met onze beoordeling van twee fouten, maar zegde toe de resterende 42 opmerkingen te beoordelen en op te volgen en, waar juridisch mogelijk, de nodige correcties aan te brengen²⁷. In de praktijk:

- stonden ten tijde van deze controle twee opmerkingen nog open, aangezien de lidstaat de door de Commissie voorgestelde financiële correcties niet aanvaardde;
- leidden 14 opmerkingen tot financiële correcties door de lidstaten;
- werden zes opmerkingen uiteindelijk afgesloten zonder financiële correcties, hoewel de Commissie deze aanvankelijk had voorgesteld. Na verdere uitwisseling van argumenten met de lidstaat werden de voorgestelde correcties ingetrokken, soms zonder geldige rechtvaardiging (zie het voorbeeld in [kader 4](#));

---

²⁶ Artikel 144, lid 3, van GB-verordening nr. 1303/2013.

²⁷ Paragraaf 5.14 van de antwoorden van de Commissie op het [Jaarverslag 2020 van de ERK](#).

Kader 4

Annulering van voorgestelde financiële correcties zonder geldige rechtvaardiging

De ERK gaf een afsluitingsbrief uit waarin twee fouten werden vastgesteld in een operationeel programma van het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling in Tsjechië. Bijna een jaar later heeft de Commissie de overeenkomstige financiële correcties voorgesteld. De autoriteiten van de lidstaat aanvaardden de correctie voor een van de concrete acties, maar waren het niet eens met de andere, en voerden soortgelijke argumenten aan als in hun antwoord aan de ERK. Na onderzoek van de argumenten van de lidstaat bracht de Commissie een tweede follow-upbrief uit, waarin zij de oorspronkelijk voorgestelde financiële correctie bevestigde. De autoriteiten van de lidstaten antwoordden dat zij het niet aanvaardden zonder nieuwe argumenten aan te voeren.

De Commissie heeft geen procedure voor financiële correcties ingeleid, maar in plaats daarvan in maart 2025 een afsluitingsbrief verstuurd waarin het standpunt van de lidstaat werd aanvaard, zonder dat de nationale autoriteiten in hun definitieve antwoord nieuwe feiten hadden aangevoerd.

Bron: ERK, op basis van een onderzoek van documenten van de Commissie.

- o twintig zaken werden afgesloten na de beoordeling van de Commissie, maar er werden geen financiële correcties voorgesteld. In sommige gevallen was er onvoldoende rechtvaardiging waarom de Commissie geen correcties had voorgesteld (zie het voorbeeld in [kader 5](#)).

Kader 5

Vaststelling van niet-subsidiabele uitgaven, maar zonder verzoek om financiële correcties

Tijdens de follow-up van de opmerkingen van de ERK over een operationeel programma in Noordrijn-Westfalen (Duitsland) concludeerde de Commissie dat de autoriteiten van de lidstaten niet alleen de daadwerkelijk door de begunstigde gemaakte kosten systematisch hadden gedeclareerd, maar ook de uitgaven die rechtstreeks door de deelnemers aan de opleiding waren gedaan. Dit is niet in overeenstemming met de wettelijke vereisten²⁸. Vijftig procent van de bij de Commissie gedeclareerde uitgaven kwam daarom niet in aanmerking voor cofinanciering door de EU.

²⁸ Artikel 65, lid 2, en artikel 67, lid 1, punt a), van GB-verordening nr. 1303/2013.

In plaats van financiële correcties toe te passen om deze niet-subsidiabele uitgaven uit te sluiten, sloot de Commissie de bevinding af zonder financiële correctie. Zij concludeerde dat elke mogelijke overcompensatie van tijdelijke aard zou zijn, aangezien deze zou worden gecompenseerd door bijkomende uitgaven die tot het moment van afsluiting worden gemotiveerd. De mogelijkheid van toekomstige compensatie was niet voorzien in de wetgeving, zodat de Commissie de vereiste financiële correcties voor onregelmatige uitgaven niet heeft toegepast²⁹.

Bron: ERK, op basis van een onderzoek van documenten van de Commissie.

De door de Commissie toegepaste bepalingen voor verplichte financiële nettocorrecties voor de periode 2014-2020 hebben niet de verwachte resultaten opgeleverd

47 Als reactie op de stijging van het foutenpercentage die de ERK in haar [Jaarverslag 2012](#) rapporteerde, publiceerde de Commissie een mededeling³⁰ over verplichte financiële nettocorrecties (zie paragraaf **08**). Deze correcties waren bedoeld om de EU-begroting te beschermen en hebben een groter afschrikkend effect, aangezien de betrokken lidstaten dit deel van hun toegewezen EU-financiering verliezen en daarom de gecorrigeerde en teruggevorderde bedragen niet kunnen hergebruiken. Deze bepalingen zijn bedoeld als prikkel voor de lidstaten om zelf fouten op te sporen, te melden en recht te zetten, en zodoende hun beheers- en controlesystemen te verbeteren.

48 In de mededeling van de Commissie wordt vermeld dat dergelijke correcties tot dan toe weliswaar de uitzondering vormden, maar dat het voor de periode 2014-2020 ingevoerde systeem haar geen beoordelingsmarge laat bij het nemen van een besluit over financiële correcties, en dat dergelijke correcties op het gebied van cohesie de standaardreactie zouden worden in geval van ernstige tekortkomingen. Bijgevolg zou zij haar aanpak in de landbouw volgen, waar dergelijke correcties reeds de norm waren³¹.

²⁹ Artikel 144, lid 1, punt c), van GB-verordening nr. 1303/2013.

³⁰ Mededeling van de Commissie, [COM\(2013\) 934 final](#).

³¹ Ibid.

49 Meer dan tien jaar later, in september 2025, had de Commissie echter haar eerste besluit genomen waarbij een verplichte financiële nettocorrectie werd opgelegd. Tijdens onze controle heeft de Commissie nog drie andere procedures voor verplichte financiële nettocorrecties ingeleid. Eén andere procedure werd in 2020 door de Commissie ingeleid, maar werd stopgezet wegens het ontbreken van een rechtsgrondslag.

50 De Commissie is van mening dat het louter bestaan van de wettelijke bepalingen voor verplichte financiële nettocorrecties een afschrikkend effect heeft, waarbij de lidstaten meer corrigerende maatregelen nemen om deze te vermijden³². Er is echter geen bewijs om dit causale verband te staven, en de verklaring is in tegenspraak met de bewering in de mededeling van 2013 dat verplichte nettocorrecties de standaardreactie zouden worden. Bovendien wijzen de aanhoudend hoge foutenpercentages die in onze jaarverslagen werden gerapporteerd (zie *figuur 1*) en de controlebevindingen van de Commissie (zie paragraaf **33**) erop dat elk afschrikkend effect ontoereikend is.

51 Wij selecteerden een steekproef van 14 audits van de Commissie en twee controles van de ERK waarbij significante fouten werden vastgesteld die hadden kunnen leiden tot verplichte financiële nettocorrecties door de Commissie. We onderzochten deze gevallen om te beoordelen hoe de Commissie de criteria voor verplichte financiële nettocorrecties heeft vastgesteld en of zij die criteria correct en consistent heeft toegepast. Voor gevallen waarin aan de criteria was voldaan en de verplichte financiële nettocorrecties vereist waren, onderzochten we of de Commissie deze criteria tegen het juiste percentage en zonder onnodige vertraging had toegepast.

De richtsnoeren en criteria van de Commissie voor verplichte financiële nettocorrecties zijn niet duidelijk genoeg en worden vaak inconsequent toegepast

52 De wettelijke bepalingen³³ voorzien in drie voorwaarden, die, indien aan de voorwaarden is voldaan, moeten leiden tot de rechtstreekse toepassing van verplichte financiële nettocorrecties door de Commissie:

- 1) de Commissie of de ERK ontdekt **onregelmatigheden**;

---

³² JAV 2024 van DG REGIO, blz. 40 en JAV 2024 van DG EMPL, blz. 55.

³³ Artikel 145, lid 7, van GB-verordening nr. 1303/2013.

- 2) de ontdekte onregelmatigheden wijzen op een **ernstige tekortkoming** in het doeltreffend functioneren van het beheers- en controlesysteem;
- 3) de ernstige tekortkoming:
  - a) **was niet vastgesteld** in het bij de Commissie ingediende zekerheidspakket of enig ander auditverslag van de auditautoriteit, en er waren geen passende maatregelen genomen voordat ze door de Commissie of de ERK de tekortkoming werd ontdekt;
  - b) was niet onderworpen aan passende corrigerende maatregelen door de lidstaat voordat ze door de Commissie of de ERK werd ontdekt.

We onderzochten hoe de Commissie de vervulling van deze cumulatieve voorwaarden beoordeelde in onze steekproef van 16 audits.

Is er een onregelmatigheid ontdekt?

53 Wat de eerste te vervullen voorwaarde betreft, kunnen **onregelmatigheden** alleen worden begaan door een economisch subject, dat niet in zijn hoedanigheid als programma-autoriteit optreedt. Wij merkten op dat in de richtsnoeren van de Commissie, en met name haar standaardwerkdocument voor het besluit over verplichte financiële nettocorrecties, niet wordt beoordeeld of de ontdekte fout voldoet aan de definitie van een onregelmatigheid³⁴. We stelden twee gevallen van ernstige tekortkomingen vast die waren veroorzaakt door programma-autoriteiten en die door de Commissie werden beoordeeld, en kwamen tot verschillende conclusies met betrekking tot de vraag of deze tekortkomingen al dan niet tot onregelmatigheden hebben geleid. In één geval concludeerde de Commissie dat niet aan de criteria voor een verplichte financiële nettocorrectie was voldaan, aangezien de ernstige tekortkoming was veroorzaakt door de programma-autoriteiten die in hun hoedanigheid optraden (en er geen onregelmatigheden in afzonderlijke gevallen waren vastgesteld). In een ander geval werden de ernstige tekortkoming en de daarmee verband houdende ten onrechte betaalde bedragen veroorzaakt door de programma-autoriteiten, die in hun hoedanigheid optraden. De Commissie beschouwde de ten onrechte betaalde bedragen als onregelmatigheden op het niveau van de marktdeelnemers en leidde een procedure in voor een verplichte financiële nettocorrectie.

---

³⁴ Artikel 2, punt 36, van GB-verordening nr. 1303/2013.

Wijst dit op een ernstige tekortkoming?

54 De richtsnoeren van de Commissie om vast te stellen of er sprake is van ernstige tekortkomingen werden alleen gebruikt voor onregelmatigheden die bij haar nalevingsgerichte controles zijn vastgesteld. Onregelmatigheden die zijn vastgesteld bij andere soorten controles — zoals thematische of vroegtijdige preventieve controles — of tijdens de follow-up door de Commissie van ERK-controles, werden niet beoordeeld als basis voor de toepassing van mogelijke verplichte financiële nettocorrecties.

55 Bovendien zijn de criteria voor de vaststelling van het bestaan van de tweede voorwaarde, een **ernstige tekortkoming**, niet voldoende duidelijk omschreven in de richtsnoeren van de Commissie. Een belangrijk kwantitatief criterium is het voor het betrokken operationele programma berekende foutenpercentage. Volgens de richtsnoeren van de Commissie is een foutenpercentage van meer dan 5 % een sterke aanwijzing voor een ernstige tekortkoming in het doeltreffend functioneren van een beheers- en controlesysteem van een operationeel programma.

56 De Commissie heeft ook een criterium met betrekking tot de frequentie van fouten vastgesteld: indien zij fouten vaststelt in drie of vier van de in totaal acht concrete acties die eerder door de auditautoriteit waren gecontroleerd, is zij van mening dat dit wijst op het bestaan van een ernstige tekortkoming. Haar richtsnoeren bevatten ook zes andere criteria zonder verdere instructies voor de beoordeling ervan, wat veel ruimte laat voor interpretatie en leidt tot een inconsistente toepassing.

57 We troffen gevallen aan waarin de Commissie tot de conclusie was gekomen dat er sprake was van een ernstige tekortkoming, hoewel het totale foutenpercentage lager dan 2 % was. In andere gevallen resulteerden de audits van de Commissie in een totaal foutenpercentage van meer dan 10 % en een hoge foutenfrequentie. De Commissie concludeerde echter dat er geen sprake was van ernstige tekortkomingen in het beheers- en controlesysteem (zie de voorbeelden in [kader 6](#)).

Kader 6

Inconsistente beoordeling van een beheers- en controlesysteem

In één programma in Frankrijk ontdekte de Commissie aanvullende kwantificeerbare fouten in vier van de acht concrete acties en bedroeg het herberekende totale foutenpercentage 44 %. Zij concludeerde echter dat er geen sprake was van een ernstige tekortkoming, aangezien twee frauduleuze concrete acties niet door de auditautoriteit konden worden vastgesteld en het hoge foutenpercentage voornamelijk te wijten was aan één concrete actie. Wij zijn het niet eens met dit standpunt, aangezien het gebaseerd was op een representatieve steekproef, wat een breder systemisch probleem inhoudt.

In een ander programma in Italië constateerde de Commissie bij vier van de acht door haar gecontroleerde concrete acties fouten die niet door de auditautoriteit waren vastgesteld. Dit resulteerde in een herberekend totaal foutenpercentage van 14 %. Hoewel in het ontwerpauditverslag van de Commissie het beheers- en controlesysteem als ernstig tekortschietend werd beoordeeld, werd deze conclusie in het eindverslag teruggedraaid, waarbij werd gesteld dat de corrigerende maatregelen die naar aanleiding van de controlebevindingen waren getroffen, het probleem hadden opgelost. Aangezien de ernstige tekortkoming tijdens de controle aan het licht kwam, kan het verwijderen van onregelmatige bedragen nadat de Commissie deze had ontdekt, niet worden beschouwd als bewijs van een aanzienlijke verbetering van het beheers- en controlesysteem.

In beide gevallen wezen de criteria van de Commissie zelf sterk op ernstige tekortkomingen, maar kwam zij tot een andere conclusie.

Bron: ERK, op basis van een onderzoek van documenten van de Commissie.

58 Om tot een conclusie te komen over het bestaan van een ernstige tekortkoming in de beheers- en controlesystemen, beoordeelt de Commissie ook 18 belangrijkste vereisten (zoals “*adequate beheersverificaties*”) die, indien zij slechts gedeeltelijk (“aanzienlijke verbetering nodig”) of helemaal niet werken, als een ernstige tekortkoming moeten worden beschouwd³⁵. In onze steekproef van 16 audits stelden we vijf gevallen vast waarin de Commissie concludeerde dat er geen sprake was van ernstige tekortkomingen, hoewel de belangrijkste vereisten slechts gedeeltelijk werkten. Dit was niet in overeenstemming met het rechtskader en had tot gevolg dat de gevallen niet verder werden onderzocht voor mogelijke verplichte financiële nettocorrecties.

³⁵ Artikel 30, lid 2, van Verordening (EU) nr. 480/2014.

Is de vastgestelde tekortkoming al door de lidstaat ontdekt, gemeld en naar behoren gecorrigeerd?

59 Wat betreft de derde voorwaarde die in paragraaf [52](#) wordt genoemd, bepaalt de Commissie, zodra een ernstige tekortkoming is vastgesteld, of die tekortkoming al door de lidstaat was ontdekt, gemeld en naar behoren was gecorrigeerd, voordat zij door de Commissie of de ERK werd ontdekt.

60 Wij constateerden dat in de afgeronde werkdocumenten van de Commissie voor de beoordeling van een ernstige tekortkoming de datum van opsporing niet wordt vermeld, wat van belang is om te beoordelen of een verplichte financiële nettocorrectie moet worden toegepast. Uit de zes gevallen in onze steekproef waarin de Commissie een ernstige tekortkoming ontdekte, heeft zij in één geval (zie [kader 7](#)) ten onrechte geconcludeerd dat de tekortkoming reeds door de lidstaat was vastgesteld en naar behoren was gecorrigeerd.

Kader 7

Onjuiste beoordeling van het moment waarop een ernstige tekortkoming werd ontdekt en gecorrigeerd

In één programma in Polen concludeerde de Commissie dat een aanzienlijk deel van een ernstige tekortkoming vóór de audit van de Commissie was ontdekt, gemeld en gecorrigeerd. De Commissie heeft zelfs in zes van de elf door haar gecontroleerde concrete acties aanvullende kwantificeerbare fouten vastgesteld die niet door de auditautoriteit waren ontdekt. Gezien de hoge frequentie van fouten die de lidstaat niet had ontdekt, gemeld en naar behoren had gecorrigeerd, had een verplichte financiële nettocorrectie moeten worden toegepast.

Bron: ERK, op basis van een onderzoek van documenten van de Commissie.

De Commissie heeft geen verplichte financiële nettocorrecties opgelegd, zelfs niet wanneer de wetgeving dit voorschreef

61 Zodra aan de voorwaarden voor verplichte financiële nettocorrecties is voldaan (zie paragraaf [52](#)), moet de Commissie de procedure inleiden en financiële correcties toepassen.

62 We constateerden dat in 16 van de 32 door ons gecontroleerde gevallen (zie de punten [\(a\)](#) en [\(c\)](#) in paragraaf [16](#)) aan de voorwaarden was voldaan en dat de procedure had moeten worden gestart (zoals weergegeven in het voorbeeld in [kader 8](#)). De Commissie heeft in september 2025 echter slechts in 2 van de 16 gevallen de procedure ingeleid. Geen van deze gevallen heeft tot dusver geleid tot de toepassing van financiële nettocorrecties.

Kader 8

Ondanks een wettelijke verplichting heeft de Commissie geen verplichte financiële nettocorrecties aangebracht

In een systeemaudit in Hongarije, die betrekking had op zes verschillende operationele programma's in de periode 2014-2020, stelden de auditors van de Commissie onregelmatigheden vast in 25 van de 29 gecontroleerde aanbestedingsprocedures en concludeerden zij dat het Hongaarse nationale systeem voor overheidsopdrachten slechts gedeeltelijk werkte en aanzienlijke verbetering vereiste. Dit vormt een ernstige tekortkoming in het beheers- en controlesysteem. Er was voldaan aan alle voorwaarden voor de toepassing van een verplichte financiële nettocorrectie.

De Commissie heeft echter niet de verplichte procedure voor financiële nettocorrecties ingeleid, maar heeft de Hongaarse autoriteiten voorgesteld een forfaitaire financiële correctie van 10 % toe te passen op alle uitgaven (reeds gedeclareerde en toekomstige — zie [kader 1](#)) voor alle contracten die aan ondoeltreffende beheersverificaties waren onderworpen. Als gevolg daarvan werd het bedrag aan EU-financiering niet verlaagd en konden de nationale autoriteiten de middelen hergebruiken.

Bron: ERK, op basis van een onderzoek van documenten van de Commissie.

De Commissie deed er meer dan drie jaar over om de procedure voor verplichte financiële nettocorrecties in te leiden en stelde soms lagere bedragen voor dan vereist

63 Zodra aan de voorwaarden voor de verplichte financiële nettocorrecties is voldaan, moet de Commissie de procedure voor correcties inleiden en een formeel besluit nemen tot intrekking van de EU-bijdrage. Wij zijn van mening dat de procedure voor financiële correcties snel moet worden ingeleid nadat het definitieve auditverslag is afgerond (zie paragraaf [37](#)). De wetgeving bevat echter geen specifieke termijn waarbinnen dit moet gebeuren (zie de paragrafen [21-24](#)).

64 We onderzochten de drie gevallen in onze steekproef waarin de Commissie concludeerde dat aan de voorwaarden voor verplichte financiële nettocorrecties was voldaan. Voor de drie betrokken gevallen werd de procedure meer dan drie jaar na de vaststelling van de ernstige door onregelmatigheden aangetoonde tekortkoming ingeleid. Een dergelijke lange termijn is niet geschikt om een tijdige reactie en een goed financieel beheer te waarborgen.

65 Bovendien moeten volgens het regelgevingskader³⁶, zodra aan de voorwaarden is voldaan, de daaruit voortvloeiende verplichte financiële nettocorrecties leiden tot een verlaging van de EU-financiering voor het operationele programma. In alle drie in de steekproef opgenomen gevallen waarin de Commissie de procedure heeft ingeleid, zijn wij van oordeel dat zij ten onrechte heeft voorgesteld dat slechts een deel van de financiële correcties tot een definitieve verlaging van de EU-middelen zou leiden en dat de lidstaten het andere deel zouden kunnen hergebruiken.

De verslaglegging over de uitvoering van financiële correcties is onvoldoende betrouwbaar

66 Om betrouwbare verslaglegging in de JAV's en het jaarlijks beheers- en de prestatieverslag (Annual Management and Performance Report — AMPR) te waarborgen, moet de Commissie kunnen vertrouwen op een degelijk en gestructureerd toezicht- en verslagleggingssysteem van de lidstaten en op informatie waarin een onderscheid wordt gemaakt tussen financiële correcties door de Commissie en door de lidstaten. We onderzochten het bestaande toezicht- en verslagleggingssysteem van de Commissie en evalueerden de betrouwbaarheid van de onderliggende gegevens.

---

³⁶ Artikel 145, lid 7, van GB-verordening nr. 1303/2013.

Het totale bedrag aan correcties wordt niet vermeld en de gerapporteerde bedragen zijn onvoldoende betrouwbaar

67 In hun verslaglegging voor de periode 2014-2020 zijn de programma-autoriteiten op grond van het regelgevingskader niet verplicht om onderscheid te maken tussen financiële correcties en bedragen die nog worden beoordeeld³⁷. Bijgevolg geven de bedragen die als op de rekeningen in mindering gebracht zijn gerapporteerd in de JAV's van het directoraat-generaal Regionaal Beleid en Stadsontwikkeling (DG REGIO) en het directoraat-generaal Werkgelegenheid, Sociale Zaken en Inclusie (DG EMPL), die gebaseerd zijn op de geaggregeerde gegevens (d.w.z. zowel uitgevoerde correcties als lopende beoordelingen) uit de jaarrekeningen van de programma-autoriteiten, niet het totale bedrag aan financiële correcties weer die daadwerkelijk zijn gedaan.

68 Voor de periode 2014-2020 hoefden de programma-autoriteiten in de lidstaten alleen het totale bedrag aan financiële correcties te verstrekken dat voortvloeide uit de audits van concrete acties door de auditautoriteiten³⁸. Er zijn geen verdere vereisten voor de lidstaten om nadere gegevens te verstrekken over de oorsprong van correcties, zoals correcties naar aanleiding van verificaties door de beheersautoriteiten, controles door de Commissie, ERK-controles of OLAF-onderzoeken. DG REGIO en DG EMPL vullen deze informatie aan met gegevens die handmatig zijn geregistreerd in hun IT-tool en verschillende onderliggende spreadsheets over hun eigen follow-up van controles door de Commissie, ERK-controles en OLAF-onderzoeken. **Tabel 1** geeft een overzicht van de financiële correcties voor de gehele programmeringsperiode als gevolg van de verschillende soorten verificaties en controles.

---

³⁷ Ibid., artikel 137, lid 1.

³⁸ Artikel 7 van [Uitvoeringsverordening nr. 1011/2014 van de Commissie](#).

Tabel 1 — Financiële correcties die zijn gerapporteerd voor de periode 2014-2020 (miljoen EUR)

	DG REGIO	DG EMPL
Controles door de Commissie	773,8	300,1
ERK-controles	60,7	137,7
OLAF-onderzoeken	75,0	16,7
Totaal	909,5	454,5

Bron: ERK, op basis van de bijlagen 7K bij de JAV's 2024 van DG REGIO en DG EMPL.

69 Voor de in onze steekproef geselecteerde gevallen controleerden we de nauwkeurigheid van deze gerapporteerde cijfers door de in de JAV's gerapporteerde correcties af te stemmen op de door de lidstaten overeengekomen correcties. We stelden verschillen vast voor 11 van de 47 onderzochte gevallen. Deze verschillen hebben betrekking op bedragen die onder- of overgerapporteerd waren, en bedroegen in veel gevallen enkele miljoenen euro. In [kader 9](#) worden twee voorbeelden gegeven.

Kader 9

Fout die leidt tot een aanzienlijke overrapportage van correcties in het jaarlijks activiteitenverslag 2023 van DG EMPL

Naar aanleiding van een ERK-controle van een operationeel programma in Polen heeft DG EMPL een financiële correctie van 474 000 EUR voorgesteld, die de lidstaat heeft aangebracht. Als gevolg van een onjuiste handmatige boeking werd echter ten onrechte gemeld dat 474 **miljoen** EUR was gecorrigeerd in plaats van 474 **duizend** EUR. Alleen al dit bedrag vertegenwoordigde meer dan 60 % van de correcties die DG EMPL in juni 2024 in zijn JAV heeft gerapporteerd naar aanleiding van controles door de Commissie en de ERK en onderzoeken van OLAF. Nadat we onze bevindingen hadden gerapporteerd, verving DG EMPL zijn gepubliceerde JAV door een nieuwe versie met geactualiseerde bedragen.

Correcties naar aanleiding van een ERK-controle die niet in aanmerking werden genomen in het jaarlijks activiteitenverslag 2023 van DG REGIO

In ons Jaarverslag 2019 (paragraaf 5.27) verwijzen we naar correcties van 113 miljoen EUR die door programma-autoriteiten zijn aangebracht naar aanleiding van een verzoek van de Commissie na een ERK-controle in het voorgaande jaar. Deze bedragen werden echter niet gerapporteerd in de cumulatieve correcties voor de periode 2014-2020 in het JAV 2023 van DG REGIO.

Bron: ERK, op basis van een onderzoek van documenten van de Commissie.

70 Om een aantal van de hierboven vastgestelde tekortkomingen aan te pakken, heeft de Commissie voor de periode 2021-2027 een methodische nota gepubliceerd om te verduidelijken dat correcties die voortvloeien uit bevindingen van de auditautoriteit afzonderlijk moeten worden vermeld van correcties die voortvloeien uit controles door de Commissie, ERK-controles en OLAF-onderzoeken. Uitgaven die nog worden beoordeeld (zie paragraaf [67](#)) moeten ook afzonderlijk van financiële correcties worden vermeld. Het valt echter nog te bezien hoe dit in de praktijk zal worden toegepast.

De lidstaten rapporteerden niet altijd correct over financiële correcties die voortvloeiden uit controles van auditautoriteiten

71 DG REGIO en DG EMPL brengen in hun JAV's verslag uit over het totale bedrag aan correcties die voortvloeien uit controles van concrete acties door auditautoriteiten, op basis van wat de autoriteiten van de lidstaten in hun programmarekeningen hebben gerapporteerd. Overeenkomstig de richtsnoeren van de Commissie moeten deze gerapporteerde bedragen in overeenstemming zijn met de bedragen die in de jaarlijkse controleverslagen van de auditautoriteiten zijn gerapporteerd³⁹.

72 We vergeleken de gerapporteerde bedragen voor alle operationele programma's met in de rekeningen opgenomen cohesie-uitgaven en constateerden aanzienlijke verschillen. Zij leiden ertoe dat onjuiste bedragen worden gerapporteerd in de rekeningen en bijgevolg ook in de JAV's. In **kader 10** geven we een overzicht van de door ons geconstateerde verschillen voor het boekjaar 2022-2023.

Kader 10

Inconsistenties in de verslaglegging over financiële correcties als gevolg van het werk van de auditautoriteiten leidden tot onjuiste bedragen in de jaarlijkse activiteitenverslagen

Voor het boekjaar 2022-2023 stelden we verschillen van meer dan 1 miljoen EUR vast tussen de financiële correcties die voortvloeiden uit de controles van auditautoriteiten op concrete acties die in de jaarlijkse controleverslagen en de rekeningen voor 13 zekerheidspakketten werden gerapporteerd. In tien gevallen waren de bedragen in de rekeningen onjuist vermeld en leidden deze tot onjuiste verslaglegging over de correcties van de auditautoriteiten in de JAV's.

³⁹ Richtsnoer voor de lidstaten voor opstelling, onderzoek en goedkeuring van de rekeningen EGESIF_15_0018-04, en Richtsnoeren inzake het jaarlijks controleverslag en auditoordeel EGESIF_15-0002-04.

Zo bevatte het jaarlijkse controleverslag van de auditautoriteit over de rekeningen van 2022-2023 voor één operationeel programma 26 miljoen EUR aan correcties, terwijl het in het aanhangsel bij de rekeningen vermelde bedrag slechts 4 miljoen EUR bedroeg. Het verschil betrof een geëxtrapoleerde correctie van 22 miljoen EUR, waardoor het foutenpercentage daalde tot 2 %, wat niet was gerapporteerd als gevolg van controles van concrete acties in de rekeningen. Als gevolg daarvan werden de correcties die voortvloeiden uit de controles van concrete acties door de auditautoriteiten in het JAV met 22 miljoen EUR onderschat.

Bron: ERK, op basis van een onderzoek van documenten van de Commissie.

Geschatte toekomstige correcties weerspiegelen niet het vermogen van de Commissie om fouten in cohesie-uitgaven vast te stellen en te corrigeren

73 De twee DG's die verantwoordelijk zijn voor cohesie-uitgaven moeten voldoende zekerheid bieden met betrekking tot het risico bij afsluiting. Dit is een toekomstgerichte schatting van het foutenpercentage dat in de rekeningen zal blijven staan zodra de Commissie de nodige financiële correcties heeft toegepast om het totale foutenpercentage voor alle programma's terug te brengen tot 2 %. Meer bepaald is het risico bij afsluiting het verschil tussen de schatting van onregelmatige betalingen die tijdens een jaar zijn verricht (het risico bij betaling) en de te corrigeren bedragen om het resterende totale foutenpercentage voor elk afzonderlijk programma te verlagen tot ten minste 2 % (geschatte toekomstige correcties⁴⁰). De bedragen van de geschatte toekomstige correcties zijn daarom gebaseerd op het verschil tussen het jaarlijkse risico bij betaling en het gerichte risico bij afsluiting. We beoordeelden de methode van de Commissie om het risico bij afsluiting vast te stellen.

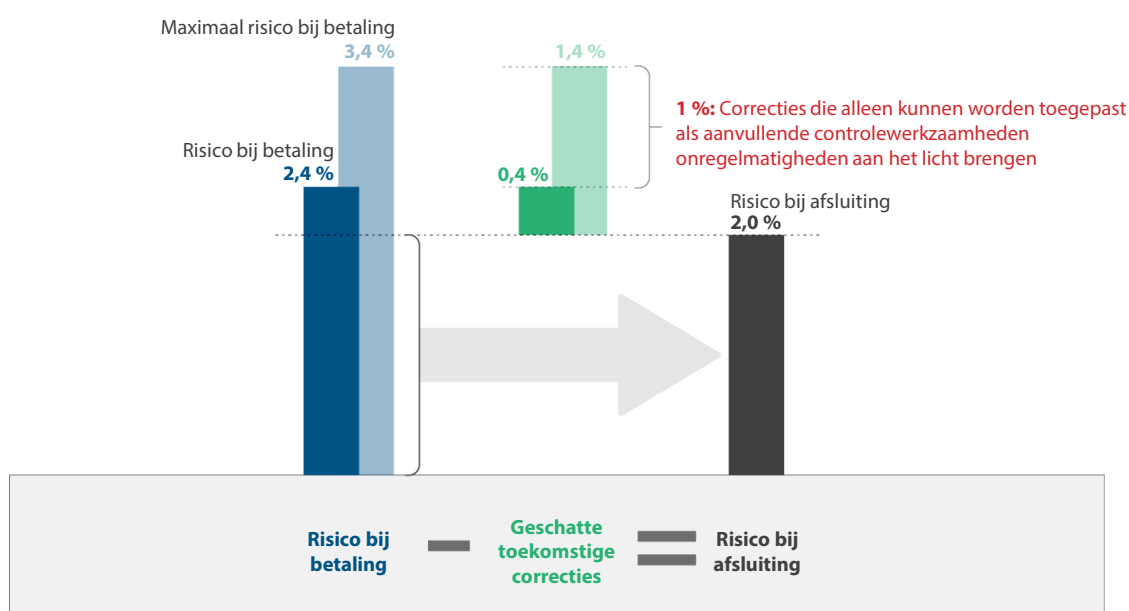
74 In hun JAV's 2024 schatten zowel DG REGIO als DG EMPL dat toekomstige correcties voor de programma's van 2014-2020 het geschatte risico bij afsluiting zouden verlagen tot 2,0 %⁴¹. In totaal lag het risico bij betaling voor cohesie-uitgaven in de periode 2014-2020 tussen 2,4 % en 3,4 %, en zouden de geschatte toekomstige correcties leiden tot een risico bij afsluiting van 2,0 %.

⁴⁰ JAV's 2024 van DG REGIO en DG EMPL, woordenlijst.

⁴¹ Ibid., bijlage 9.

75 Het gerapporteerde risico bij afsluiting zal echter waarschijnlijk worden onderschat, aangezien de schattingen van toekomstige correcties niet alleen gebaseerd zijn op onregelmatigheden die bij de audits van de Commissie werden ontdekt, maar ook op aanvullingen en vaste percentages die werden toegepast om aanvullende risico's voor niet-gecontroleerde programma's weer te geven, zoals weerspiegeld in het maximale risico bij betaling (zie [figuur 5](#)). Aangezien voor dergelijke aanvullingen geen daadwerkelijke financiële correcties zullen worden toegepast als er geen verdere controlewerkzaamheden voor deze programma's worden verricht, zullen de geschatte toekomstige correcties waarschijnlijk hoger zijn dan de daadwerkelijk gerealiseerde correcties.

Figuur 5 — Gerapporteerde overschatte toekomstige correcties

Bron: ERK, op basis van de jaarlijkse activiteitenverslagen van 2024 van DG REGIO en DG EMPL.

76 De DG's hebben de aanvankelijk geschatte toekomstige correcties niet vergeleken met de werkelijke correcties in de JAV's. Daarnaast heeft de Commissie dergelijke informatie niet opgenomen in haar AMPR voor cohesie-uitgaven. Het ontbreken van een dergelijke vergelijking beperkt de transparantie voor de gebruikers van de JAV's en het AMPR, aangezien deze geen informatie bevatten over de vraag of werkelijke correcties ervoor kunnen zorgen dat het geschatte foutenpercentage bij afsluiting minder dan 2 % bedraagt.

77 We hebben de daadwerkelijk aangebrachte financiële correcties vergeleken met de toekomstige financiële correcties die werden geschat door de Commissie voor de operationele programma's met een gerapporteerd totaal restfoutenpercentage van meer dan 2 %. We constateerden dat de werkelijke financiële correcties over het geheel genomen nog steeds ver onder de oorspronkelijk geschatte correcties lagen ten tijde van de publicatie van de JAV's van 2024 (zie [bijlage III](#)). De DG's bieden echter onvoldoende duidelijkheid over de onderliggende redenen voor het lagere niveau van correcties in vergelijking met hun oorspronkelijke schattingen en de impact ervan op het gerapporteerde risico bij afsluiting.

Conclusies en aanbevelingen

78 Financiële correcties zijn een belangrijk instrument om de EU-begroting te beschermen en ervoor te zorgen dat deze niet alleen worden gebruikt voor wettige en regelmatige concrete acties, maar ook dat het financieel beheer van de begroting gezond is. Wij concluderen dat er een aantal tekortkomingen zijn in het ontwerp van het mechanisme voor financiële correcties voor beide programmeringsperioden en dat de toepassing van correcties slechts gedeeltelijk doeltreffend is om de EU-begroting te beschermen. In september 2025 heeft de Commissie haar eerste besluit tot financiële correctie genomen, ondanks de aanhoudend hoge foutenpercentages die zowel tijdens de controles van de Commissie als die van ons in de periode 2014-2022 werden vastgesteld. Niettemin hebben de controles van de Commissie geleid tot aanzienlijke financiële correcties door de lidstaten, waardoor zij de gecorrigeerde middelen opnieuw konden gebruiken.

79 Het rechtskader voor financiële correcties is complex en maakt het voor de Commissie moeilijk om financiële correcties toe te passen (zie de paragrafen [18-20](#)). Met name de procedure voor de toepassing van financiële correcties is niet strikt tijdgebonden. De Commissie beschikt over een discretionaire bevoegdheid wat betreft het moment waarop zij de procedure moet inleiden en de duur ervan, met als gevolg dat er geen termijn is om vast te stellen of zij de financiële correcties tijdig heeft toegepast (zie de paragrafen [21-24](#)).

80 Bovendien moet aan meerdere wettelijke voorwaarden worden voldaan voordat de Commissie een verplichte financiële nettocorrectie kan toepassen, wat de complexiteit ervan illustreert. Het kader beperkt ook aanzienlijk het toepassingsgebied van de verplichte financiële nettocorrecties van de Commissie, aangezien het niet kan worden toegepast op de programma-autoriteiten van de lidstaten die in deze hoedanigheid verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van de EU-begroting, hoewel zij naar alle waarschijnlijkheid de meest significante fouten maken (zie de paragrafen [25](#) en [26](#)). We hebben ook vastgesteld dat het rechtskader voor 2021-2027 niet significant is verbeterd ten opzichte van de vorige bepalingen (zie de paragrafen [27-30](#)).

81 Op 17 juli 2025 heeft de Commissie [haar voorstel voor de verordening betreffende het Europees Fonds](#) ingediend, waarin de regels voor financiële correcties voor de periode na 2027 zijn opgenomen, die momenteel worden besproken. Dit biedt de mogelijkheid om de in de twee voorgaande paragrafen aan de orde gestelde kwesties aan te pakken, met name om ervoor te zorgen dat:

- de autoriteiten van de lidstaten, die in hun hoedanigheid optreden, onder het toepassingsgebied van de verplichte financiële nettocorrecties door de Commissie vallen;
- alle onregelmatigheden in de ingediende rekeningen onderworpen worden aan verplichte financiële nettocorrecties door de Commissie;
- ernstige tekortkomingen in de beheers- en controlesystemen onderworpen worden aan verplichte financiële nettocorrecties door de Commissie.

82 De ERK zal een advies uitbrengen over het voorstel van de Commissie inzake het Europees Fonds, dat ook de bepalingen met betrekking tot financiële correcties zal omvatten.

83 Hoewel de Commissie één besluit tot financiële correctie heeft aangenomen, hebben haar werkzaamheden met betrekking tot de follow-up van zowel haar eigen audits als de controles van de ERK ertoe geleid dat de lidstaten aanzienlijke financiële correcties hebben toegepast. In drie gevallen in onze steekproef heeft de Commissie echter de voorgestelde correcties onjuist gekwantificeerd en is zij afgeweken van de bepalingen van de EU-wetgeving door de reikwijdte van toekomstige audits door nationale autoriteiten te beperken (zie de paragrafen [31-36](#)).

Aanbeveling 1 — Pas financiële correcties toe zoals bepaald in het rechtskader

---

De Commissie moet:

- a) financiële correcties baseren op afzonderlijk geverifieerde onregelmatigheden en alleen als laatste redmiddel een systematische forfaitaire correctie voorstellen;
- b) ervoor zorgen dat forfaitaire verlagingen niet verhinderen dat gedeclareerde uitgaven in de toekomst regelmatig worden geverifieerd en gecontroleerd.

Streefdatum voor de uitvoering: 2026.

84 De Commissie is traag met het starten van een procedure voor financiële correcties nadat haar auditverslagen zijn afgerond. Zij begint eerst met een follow-upproces met de lidstaten dat niet in de wetgeving is voorzien. Dit is tijdrovend vanwege de behoefte aan extra controlewerkzaamheden en de doelstellingen van de Commissie om tot een overeenkomst te komen over het bedrag van de door de lidstaat toe te passen financiële correcties (zie de paragrafen [37-39](#)). Wanneer de procedure voor financiële correcties van de Commissie uiteindelijk van start gaat, kost het veel tijd om deze te voltooien en leidt dit soms tot een akkoord over lagere bedragen aan financiële correcties die door de lidstaat worden toegepast (zie paragraaf [40](#)).

85 Net als bij de follow-up van de audits van de Commissie, reageert de Commissie traag op de bevindingen van de ERK. Daarnaast heeft zij, in tegenstelling tot haar eigen richtsnoeren, de procedure soms niet ingeleid wanneer een lidstaat het niet eens was met de door haar voorgestelde financiële correcties naar aanleiding van de bevindingen van de ERK (zie de paragrafen [42-45](#)).

86 Een aantal door de Commissie aan de lidstaten voorgestelde financiële correcties werd zonder voldoende rechtvaardiging verminderd ten opzichte van de in haar auditverslagen vastgestelde bedragen (zie paragraaf [41](#)). Ook werd een aantal kwantificeerbare bevindingen die de ERK had vastgesteld, zonder voldoende rechtvaardiging door de Commissie ingetrokken (zie paragraaf [46](#)).

Aanbeveling 2 — Zorg voor een tijdige uitvoering van financiële correcties

---

De Commissie moet:

- a) redelijke termijnen vaststellen en toepassen voor alle stappen in de procedure voor financiële correcties;
- b) ervoor zorgen dat de definitieve auditverslagen gemakkelijker kunnen worden gebruikt om financiële correcties toe te passen, waardoor de noodzaak om aanvullende controlewerkzaamheden uit te voeren zoveel mogelijk wordt beperkt, wat ertoe leidt dat de follow-up korter wordt en er minder overleg met de lidstaten nodig is;
- c) de procedure voor financiële correcties opstarten in alle gevallen waarin een lidstaat het niet eens is met een door de Commissie voorgestelde financiële correctie;
- d) wijzigingen in de voorgestelde bedragen aan financiële correcties voldoende motiveren en documenteren, alsook wijzigingen zonder nieuw bewijsmateriaal vermijden.

Streefdatum voor de uitvoering: 2026.

87 In reactie op een toenemend foutenpercentage dat door de ERK werd gerapporteerd, had de Commissie in 2013 verklaard dat de nieuwe bepalingen voor verplichte financiële nettocorrecties de Commissie geen beoordelingsmarge zouden laten bij het vaststellen ervan en dat zij de standaardreactie zouden worden in geval van ernstige tekortkomingen (zoals in het geval van correcties voor landbouwwitgaven). Meer dan tien jaar later had de Commissie echter slechts één enkel besluit tot financiële correctie in het kader van het cohesiebeleid genomen. De richtsnoeren en criteria van de Commissie voor dergelijke verplichte nettocorrecties zijn niet duidelijk gedefinieerd en worden vaak inconsequent toegepast. Zo heeft zij met name de criteria voor de beoordeling van ernstige tekortkomingen en categorieën van belangrijkste vereisten niet duidelijk genoeg vastgesteld om een objectieve beoordeling te waarborgen.

88 De Commissie heeft niet altijd de verplichte procedure voor financiële nettocorrecties ingeleid wanneer aan de wettelijke criteria was voldaan, en wanneer zij dat wel deed, werd de procedure meer dan drie jaar na de vaststelling van ernstige tekortkomingen ingeleid en met lagere bedragen aan financiële correcties dan vereist was. In plaats van de correcties van de Commissie hebben de lidstaten financiële correcties toegepast zonder enig effect op de toewijzing van EU-middelen aan de lidstaten en dus zonder enig afschrikkend effect dat zou leiden tot verbeteringen van de beheers- en controlesystemen (zie de paragrafen [47-65](#)).

Aanbeveling 3 — Zorg voor consistentie bij de beoordeling van beheers- en controlesystemen en de evaluatie van ernstige tekortkomingen

---

De Commissie moet zorgen voor consistentie bij de beoordeling van de belangrijkste vereisten en bij de evaluatie van ernstige tekortkomingen, onder meer door de desbetreffende richtsnoeren waar nodig te verduidelijken.

Streefdatum voor de uitvoering: 2026.

89 Het totale bedrag aan financiële correcties wordt niet vermeld in de jaarlijkse activiteitenverslagen en het jaarlijks beheers- en prestatieverslag voor het cohesiebeleid. Hoewel de Commissie maatregelen heeft genomen om het gebrek aan informatie over correcties en de oorsprong ervan in de rekeningen van de lidstaten aan te pakken, zijn de vermelde cijfers niet voldoende betrouwbaar. Daarnaast hebben de lidstaten niet altijd correct gerapporteerd over financiële correcties naar aanleiding van de controles van de auditautoriteiten. Tot slot weerspiegelen de geschatte toekomstige correcties niet het vermogen van de Commissie om fouten in cohesie-uitgaven vast te stellen en te corrigeren, zodat het gerapporteerde risico bij afsluiting waarschijnlijk wordt onderschat (zie de paragrafen [66-77](#)).

Aanbeveling 4 — Zorg voor meer transparantie in de wijze waarop correcties worden gerapporteerd in de jaarlijkse activiteitenverslagen en in het jaarlijks beheers- en prestatieverslag voor het cohesiebeleid

---

De Commissie moet haar verslaglegging versterken door:

- a) gegevens over het totale bedrag aan correcties te verstrekken en ervoor te zorgen dat de gegevens die zij publiceert, met inbegrip van de oorsprong van de correcties, juist zijn;
- b) toekomstige correcties te schatten die gebaseerd zijn op het vermogen van de Commissie om fouten vast te stellen en te corrigeren;
- c) de transparantie te verbeteren door een vergelijking te maken tussen de oorspronkelijk geschatte toekomstige correcties en de daadwerkelijk aangebrachte financiële correcties en door het effect op het risico bij afsluiting te vermelden.

Streefdatum voor de uitvoering: 2026.

Dit verslag werd door kamer II, onder leiding van mevrouw Annemie Turtelboom, lid van de Rekenkamer, vastgesteld te Luxemburg op haar vergadering van 15 oktober 2025.

Voor de Rekenkamer

Tony Murphy
President

Bijlagen

Bijlage I — Tijdschema van het proces dat leidt tot een financiële correctie door de Commissie overeenkomstig GB-verordening nr. 1303/2013

Stap	Termijn
Auditfase	
1) Kennisgeving van de audit door de Commissie aan de lidstaat	Artikel 75, lid 2, staat ten minste twaalf werkdagen voorafgaand aan de audit toe, behoudens urgente gevallen.
2) Ontwerpauditverslag	Artikel 75, lid 2 bis, punt a): uiterlijk drie maanden na de audit of controle ter plaatse.
3) Antwoord van de lidstaat op het ontwerpverslag	Niet in wetgeving vastgelegd.
4) Definitief auditverslag (auditors van de Commissie)	Artikel 75, lid 2 bis, punt b): uiterlijk drie maanden na de ontvangst van het volledige antwoord van de lidstaat op het ontwerpauditverslag.
<i>Follow-upfase</i>	
5) Follow-up door de Commissie en de lidstaat	Niet vermeld in de GB-verordening en niet onderworpen aan enige termijn.
Fase van de procedure voor financiële correcties	
6) Formele inleiding van de procedure van artikel 145 door de Commissie, waarbij de lidstaat in kennis wordt gesteld van haar voorlopige conclusies	Niet vastgelegd in de wetgeving.
7) Antwoord van de lidstaat om de procedure van artikel 145 in te leiden, alleen voor nauwkeurig vastgestelde onregelmatigheden	Artikel 145, lid 1, geeft de lidstaat <u>twee maanden</u> de tijd om te antwoorden.

Stap	Termijn
8) Antwoord van de lidstaat om de procedure van artikel 145 in te leiden <u>in geval van</u> een vast percentage en/of geëxtrapoleerde correctie	Artikel 145, lid 2, geeft de lidstaat <u>twee extra maanden</u> de tijd om te antwoorden.
9) Antwoord van de lidstaat om de procedure van artikel 145 in te leiden <u>indien</u> het vaste percentage en/of geëxtrapoleerde correctie <u>en</u> de verlenging van de termijn naar behoren zijn gemotiveerd	Artikel 145, lid 2, voorziet niet in een termijn voor “naar behoren gemotiveerde omstandigheden”.
10) Beoordeling door de Commissie van het antwoord van de lidstaat	Niet vastgelegd in de wetgeving.
11) De Commissie stelt de lidstaat in kennis van haar conclusie en stelt een datum vast voor de hoorzitting in geval zij het niet eens zijn	Niet vastgelegd in de wetgeving.
12) Datum van de hoorzitting	Niet vastgelegd in de wetgeving.
13) Besluit van de Commissie binnen zes maanden na de hoorzitting of (14)	In artikel 145, lid 6, is zes maanden vastgelegd, tenzij aanvullende bewijsstukken worden gevraagd en/of verstrekt.
14) Besluit van de Commissie binnen zes maanden na ontvangst van aanvullend bewijsmateriaal dat na de hoorzitting is verstrekt	In de wetgeving is niet bepaald hoeveel tijd na de hoorzitting de Commissie de lidstaat mag geven om aanvullend bewijs te leveren.
15) Besluit van de Commissie <u>indien</u> er geen hoorzitting plaatsvindt	Indien een uitnodiging voor een hoorzitting wordt verzonden maar er geen hoorzitting plaatsvindt, dan vereist artikel 145, lid 6, dat de Commissie binnen acht maanden, te rekenen vanaf de datum van de uitnodigingsbrief, een besluit neemt.

Bron: ERK, op basis van GB-verordening nr. 1303/2013.

Bijlage II — Wettelijke vereisten voor de toepassing van verplichte financiële nettocorrecties voor ernstige tekortkomingen in beheers- en controlesystemen

Artikel 145, lid 7	Artikel 2, punt 39, “ernstige tekortkoming”	Artikel 2, punt 36, “onregelmatigheid”	Artikel 2, punt 37, “economisch subject”	Artikel 85
ontdekking door de Commissie en/of de ERK van onregelmatigheden...	voor de tenuitvoerlegging van de EU-fondsen	inbreuk op het EU- of op het nationale recht...	natuurlijke of rechtspersoon of andere instantie die betrokken is bij de uitvoering van bijstand uit de ESI-fondsen...	uitgaven die in strijd met het toepasselijke recht zijn verricht
waaruit blijkt dat er een ernstige tekortkoming is...	zijn aanzienlijke verbeteringen in het systeem nodig...	als gevolg van een handeling of nalatigheid van een economisch subject...	met uitzondering van een lidstaat in de uitoefening van zijn prerogatieven van openbaar gezag.	door de Commissie gedeclareerde uitgaven
die niet vermeld was en	die de EU-fondsen blootstellen aan een aanmerkelijk risico van onregelmatigheden die niet verenigbaar zijn met een zonder voorbehoud goedkeurende auditverklaring	waarbij de begroting van de EU door een onverschuldigde uitgave wordt of zou kunnen worden benadeeld		ofwel de inbreuk heeft gevolgen voor de selectie van een concrete actie of er bestaat een gegrond risico dat de inbreuk deze gevolgen heeft gehad, ofwel de inbreuk heeft gevolgen voor het gedeclareerde uitgavenbedrag of er bestaat een gegrond risico dat de inbreuk deze gevolgen heeft gehad.
waarvoor voorafgaand aan de opsporing niet de nodige maatregelen waren genomen of waarvoor voorafgaand aan de opsporing niet de nodige corrigerende maatregelen waren genomen.				
Artikel 85, lid 3, proportionaliteitsbeginsel				
maatregel die de minste belasting met zich meebrengt		waarmee	het nagestreefde legitieme doel kan worden bereikt	

Bron: ERK, op basis van GB-verordening nr. 1303/2013 en EU-jurisprudentie.

Bijlage III — Vergelijking van geschatte toekomstige correcties en werkelijke financiële correcties voor operationele programma's met een restfoutenpercentage van meer dan 2 %

We hebben de gerapporteerde financiële correcties die waren verricht op het moment dat de JAV's 2024 werden uitgebracht vergeleken met de toekomstige financiële correcties die oorspronkelijk door de DG's waren geraamd voor operationele programma's met een restfoutenpercentage van meer dan 2 %.

Onze analyse had geen betrekking op de boekjaren 2021-2022 en 2022-2023, aangezien de DG's alleen tot een conclusie zijn gekomen over het deel dat betrekking heeft op de wettigheid en regelmatigheid van de uitgaven voor dat jaar in de JAV's van 2023 en 2024.

Hoewel de uitwisselingen tussen de Commissie en de lidstaten nog gaande zijn en er nog verdere controlewerkzaamheden worden uitgevoerd, blijkt uit de twee onderstaande tabellen dat de financiële correcties die waren aangebracht op het moment dat de JAV's voor 2024 werden gepubliceerd, nog steeds ruim onder de aanvankelijk geschatte correcties lagen:

Tabel 1 — DG REGIO

Boekjaar	Geschatte toekomstige correcties¹ (afgeronde cijfers, in miljoen EUR)	Uitgevoerde correcties (afgeronde cijfers, in miljoen EUR)
2015-2016	Geen	0,1
2016-2017	70	60
2017-2018	451	200
2018-2019	309-562	120
2019-2020	195-372	118
2020-2021	319-561	26
Totaal	1 343-2 015	524

¹ Sinds het boekjaar 2018-2019 hebben de DG's de geschatte toekomstige correcties gepresenteerd als een marge die overeenkomt met de correcties die nodig zijn om het resterende risico onder de 2 % te brengen ten opzichte van het risico bij betaling en het gerapporteerde maximale risico op het niveau van het operationele programma. De DG's rapporteren in de JAV's over de correcties die zijn toegepast op de uitgaven van het boekjaar (juli N-juni N+1) en over de geschatte toekomstige correcties voor de uitgaven van het kalenderjaar. Ten behoeve van de vergelijkbaarheid hebben we de aanvankelijk geschatte toekomstige correcties gebruikt in verhouding tot de uitgaven van het boekjaar. Daarom komen de bedragen van de geschatte toekomstige correcties voor het boekjaar niet overeen met de bedragen die voor het kalenderjaar in de JAV's zijn vermeld.

Bron: ERK, op basis van gegevens van DG REGIO.

Tabel 2 — DG EMPL

Boekjaar	Geschatte toekomstige correcties ¹ (afgeronde cijfers, in miljoen EUR)	Uitgevoerde correcties (afgeronde cijfers, in miljoen EUR)
2015-2016	Geen	Geen
2016-2017	31	18
2017-2018	66	47
2018-2019	33-41	20
2019-2020	98-194	143
2020-2021	219-303	57
Totaal	447-635	285

¹ Sinds het boekjaar 2018-2019 hebben de DG's de geschatte toekomstige correcties gepresenteerd als een marge die overeenkomt met de correcties die nodig zijn om het resterende risico onder de 2 % te brengen ten opzichte van het risico bij betaling en het gerapporteerde maximale risico op het niveau van het operationele programma. De DG's rapporteren in de JAV's over de correcties die zijn toegepast op de uitgaven van het boekjaar (juli N-juni N+1) en over de geschatte toekomstige correcties voor de uitgaven van het kalenderjaar. Ten behoeve van de vergelijkbaarheid hebben we de aanvankelijk geschatte toekomstige correcties gebruikt in verhouding tot de uitgaven van het boekjaar. Daarom komen de bedragen van de geschatte toekomstige correcties voor het boekjaar niet overeen met de bedragen die voor het kalenderjaar in de JAV's zijn vermeld.

Bron: ERK, op basis van gegevens van DG EMPL.

Afkortingen

AMPR: jaarlijks beheers- en prestatieverslag (Annual Management and Performance Report)

DG EMPL: directoraat-generaal Werkgelegenheid, Sociale Zaken en Inclusie

DG REGIO: directoraat-generaal Regionaal Beleid en Stadsontwikkeling

GB-verordening: verordening gemeenschappelijke bepalingen

JAV: jaarlijks activiteitenverslag

OLAF: Europees Bureau voor fraudebestrijding

Woordenlijst

Auditautoriteit: onafhankelijke nationale entiteit die verantwoordelijk is voor het controleren van de systemen en concrete acties binnen een EU-uitgavenprogramma.

Beheers- en controlesysteem: structuur waarbinnen controleactiviteiten voor EU-uitgavenprogramma's plaatsvinden.

Beheersautoriteit: nationale, regionale of lokale (overheids- of particuliere) instantie die door een lidstaat is aangewezen voor het beheer van een door de EU gefinancierd programma.

Belangrijkste vereiste: 18 criteria voor de beoordeling van de werking van een beheers- en controlesysteem en voor de vaststelling van ernstige tekortkomingen. De criteria zijn vastgesteld in bijlage IV bij Gedelegeerde Verordening (EU) nr. 480/2014 van de Commissie.

Cohesiebeleid: EU-beleid waarmee wordt beoogd de economische en sociale verschillen tussen regio's en lidstaten te verkleinen door de bevordering van het scheppen van werkgelegenheid, het concurrentievermogen van het bedrijfsleven, economische groei, duurzame ontwikkeling en grensoverschrijdende en interregionale samenwerking.

Cohesiefonds: een EU-fonds voor het verminderen van economische en sociale ongelijkheden in de EU door de financiering van investeringen in lidstaten waar het bruto nationaal inkomen per inwoner minder is dan 90 % van het EU-gemiddelde.

Cohesiefondsen: EU-fondsen ter ondersteuning van economische, sociale en territoriale cohesie in de hele EU. Voor de periode 2014-2020: het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling, het Europees Sociaal Fonds, het Cohesiefonds en het Fonds voor Europese hulp aan de meest behoeftigen. Voor de periode 2021-2027: het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling, het Europees Sociaal Fonds Plus, het Cohesiefonds en het Fonds voor een rechtvaardige transitie.

Economisch subject: elke natuurlijke of rechtspersoon of andere instantie die betrokken is bij de uitvoering van bijstand uit de cohesiefondsen, met uitzondering van een lidstaat in de uitoefening van zijn prerogatieven van openbaar gezag.

Ernstige tekortkoming: een tekortkoming waarvoor aanzienlijke verbeteringen in het systeem nodig zijn, die de Fondsen blootstellen aan een aanmerkelijk risico van onregelmatigheden, en waarvan het bestaan niet verenigbaar is met een zonder voorbehoud goedkeurende auditverklaring over de goede werking van het beheers- en controlesysteem.

Financiële correctie: maatregel om de begroting te beschermen tegen onregelmatige of frauduleuze uitgaven door middel van het intrekken of terugvorderen van middelen ter compensatie van onverschuldigde betalingen aan door de EU gesteunde projecten of programma's.

Gedeeld beheer: methode om de EU-begroting te besteden waarbij de Commissie, anders dan bij direct beheer, delegeert aan de lidstaat maar toch de eindverantwoordelijkheid houdt.

Geschatte toekomstige correcties: de bedragen die moeten worden gecorrigeerd om het bevestigde foutenpercentage zonder het effect van voorschotten op financieringsinstrumenten te verlagen tot ten minste 2 % voor elk afzonderlijk programma.

Goed financieel beheer: beheer van de middelen overeenkomstig de beginselen van zuinigheid, efficiëntie en doeltreffendheid.

Medewetgevers: de Raad van de EU en het Europees Parlement, die op gelijke voet samenwerken om EU-wetgeving aan te nemen.

Operationeel programma: het basiskader voor de uitvoering van door de EU gefinancierde projecten in een bepaalde periode, dat berust op de prioriteiten en doelstellingen die zijn vastgesteld in partnerschapsovereenkomsten tussen de Commissie en afzonderlijke lidstaten.

Overheidsopdrachten: aankoop door een publiekrechtelijk orgaan of andere autoriteit van goederen, werken of diensten via een openbare mededingingsprocedure om kwaliteit en kosteneffectiviteit te bewerkstelligen.

Verordening betreffende het Europees Fonds: voorgestelde opvolger van de verordening gemeenschappelijke bepalingen voor de periode 2028-2034, waarin gemeenschappelijke regels worden vastgesteld voor tal van EU-fondsen die nationale toewijzingen uit de EU-begroting omvatten, waaronder de vier fondsen in het kader van het cohesiebeleid.

Verordening gemeenschappelijke bepalingen: verordening tot vaststelling van de regels die van toepassing zijn op acht EU-fondsen, waaronder de vier fondsen in het kader van het cohesiebeleid. De huidige verordening bestrijkt de periode 2021-2027.

Zekerheidspakket: reeks documenten die elke lidstaat jaarlijks bij de Commissie indient met betrekking tot de cohesiefondsen; het pakket bestaat uit de jaarrekening, een samenvatting, een controleverslag, een beheersverklaring en een controleoordeel.

Antwoorden van de Commissie

<https://www.eca.europa.eu/nl/publications/SR-2025-22>

Tijdslijn

<https://www.eca.europa.eu/nl/publications/SR-2025-22>

Controleteam

In de speciale verslagen van de ERK worden de resultaten van haar controles van EU-beleid en -programma's, of van beheerskwesties met betrekking tot specifieke begrotingsterreinen uiteengezet. Bij haar selectie en opzet van deze controletaken zorgt de ERK ervoor dat deze een maximale impact hebben door rekening te houden met de risico's voor de prestaties of de naleving, de omvang van de betrokken inkomsten of uitgaven, de verwachte ontwikkelingen en de politieke en publieke belangstelling.

Deze doelmatigheidscontrole werd verricht door controlekamer II — Investerings ten behoeve van cohesie, groei en inclusie, die onder leiding staat van ERK-lid Annemie Turtelboom. De controle werd geleid door ERK-lid François-Roger Cazala, ondersteund door Dirk Pauwels, kabinetschef, en Stephanie Girard, kabinetsattaché; Maria Eulàlia Reverté i Casas, hoofdmanager; Jiří Beneš, taakleider; Aleksandar Latinov, adjunct-taakleider; Kevin Deceuninck en Christophe Grosnickel, senior auditors; Maja Stavreska, trainee. Alexandra Mazilu verleende grafische ondersteuning.

François-Roger Cazala

Jiří Beneš

Aleksandar Latinov

Christophe Grosnickel

Kevin Deceuninck

Maja Stavreska

COPYRIGHT

© Europese Unie, 2025

Het beleid van de Europese Rekenkamer (ERK) inzake hergebruik is uiteengezet in [Besluit nr. 6-2019 van de ERK](#) over het opendatabeleid en het hergebruik van documenten.

Tenzij anders aangegeven (bv. in afzonderlijke auteursrechtelijke mededelingen), wordt voor inhoud van de ERK die eigendom is van de EU een licentie verleend in het kader van de [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\)-licentie](#). Als algemene regel geldt daarom dat hergebruik is toegestaan mits de bron correct wordt vermeld en eventuele wijzigingen worden aangegeven. De hergebruiker van ERK-inhoud mag de oorspronkelijke betekenis of boodschap niet wijzigen. De ERK is niet aansprakelijk voor mogelijke gevolgen van hergebruik.

Aanvullende toestemming moet worden verkregen indien specifieke inhoud personen herkenbaar in beeld brengt, bijvoorbeeld op foto's van personeelsleden van de ERK, of werken van derden bevat.

Indien dergelijke toestemming wordt verkregen, wordt de bovengenoemde algemene toestemming opgeheven en zullen beperkingen van het gebruik daarin duidelijk worden aangegeven.

Wilt u inhoud gebruiken of reproduceren die geen eigendom van de EU is, dan dient u de auteursrechthebbende mogelijk rechtstreeks om toestemming te vragen.

Software of documenten waarop industriële-eigendomsrechten rusten, zoals octrooien, handelsmerken, geregistreerde ontwerpen, logo's en namen, zijn uitgesloten van het beleid van de ERK inzake hergebruik.

De groep institutionele websites van de Europese Unie met de domeinnaam "europa.eu" bevat links naar sites van derden. Aangezien de ERK geen controle heeft over deze sites, wordt u aangeraden kennis te nemen van hun privacy- en auteursrechtbeleid.

Gebruik van het ERK-logo

Het logo van de ERK mag niet worden gebruikt zonder voorafgaande toestemming van de ERK.

HTML	ISBN 978-92-849-5936-5	ISSN 1977-575X	doi:10.2865/8813430	QJ-01-25-055-NL-Q
PDF	ISBN 978-92-849-5937-2	ISSN 1977-575X	doi:10.2865/0922652	QJ-01-25-055-NL-N

CITEERWIJZE

Europese Rekenkamer, [Speciaal verslag 22/2025](#), “Financiële correcties in het cohesiebeleid — Een complex kader en tot nu toe slechts één besluit door de Commissie aangenomen”, Bureau voor publicaties van de Europese Unie, 2025.

Financiële correcties door de Commissie die de EU-financiering aan lidstaten definitief verminderen, zijn een van de instrumenten om de EU-begroting te beschermen tegen onregelmatige uitgaven in het cohesiebeleid. Ze zouden de standaardreactie worden op ernstige tekortkomingen. Het duurde meer dan tien jaar voordat de Commissie in september 2025 de eerste correctie van dit type goedkeurde, ondanks het feit dat elk jaar van de periode 2014-2020 fouten van materieel belang vertoonde. We hebben vastgesteld dat het rechtskader complex was en voor de periode 2021-2027 niet aanzienlijk is verbeterd. Ook waren er tekortkomingen in de toepassing ervan door de Commissie. Bovendien was de verslaglegging onvoldoende betrouwbaar, onder meer wat betreft de geschatte toekomstige correcties, waarin de capaciteit van de Commissie om fouten op te sporen en te corrigeren wordt overschat. We bevelen aan dat de Commissie correcties toepast in overeenstemming met het rechtskader, zorgt voor een tijdige uitvoering ervan en de transparantie en nauwkeurigheid van de verslaglegging verbetert.

Speciaal verslag van de ERK, uitgebracht krachtens artikel 287, lid 4, tweede alinea, VWEU.

EUROPESE
REKENKAMER

Bureau voor publicaties
van de Europese Unie

EUROPESE REKENKAMER
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBURG

Tel. +352 4398-1

Inlichtingen: eca.europa.eu/nl/contact

Website: eca.europa.eu

Social media: @EUauditors